

Комисия за регулиране
на съобщенията
Вх. № 03-04-196
Дата: 11.09.2015

до
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА

1000 София,
ул. „Гурко“ № 6

На вниманието на д-р Веселин Божков - Председател

Относно: Обществено обсъждане на проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение и на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено в определено местоположение

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

С Решение №356 от 06 август 2015 г. (Решението) Комисия за регулиране на съобщенията (КРС, Комисията) откри процедура по обществено обсъждане на проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на генериране на повиквания в определено местоположение и на пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение (Проект на решение).

Във връзка с провежданата процедура и в рамките на определения срок, с настоящото "Българската телекомуникационна компания" ЕАД (БТК, търговско име Виваком) представя позицията си по поставения на обсъждане Проект на решение.

I. Принципни бележки:

На първо място считаме за необходимо да обърнем внимание, че от особена важност в този кръг на обсъждане за определяне и анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение е задължението на КРС да се съобрази с поставените от сектора проблеми. В тази връзка Регулаторът не следва да се съсредоточава единствено върху законосъобразността на крайния административен акт, а следва да обърне особено внимание на неговата целесъобразност. Доколкото това са

двете основни характеристики на административния акт, които са и конституционно установени в чл. 107 от Конституцията и доколкото целесъобразността на крайния акт на КРС е от изключително значение, сме на мнение че критерии за проведена успешна регулация не могат да бъдат окончателните съдебни решения, потвърждаващи законосъобразността на предишни анализи на Комисията.

Законосъобразността на административния акт е само формалната страна в административното производство, която не може да бъде критерии за адекватна регулация при осъществяване на оперативна самостоятелност от страна на административния орган. Ето защо в конкретния случай при анализиране на пазар и определяне на конкретни специфични задължения от съществено значение е целесъобразността (правилността) на административния акт. За да бъде един акт целесъобразен е необходимо той да е навременен, полезен, стопански ефективен и социално оправдан. Това означава, че КРС следва правилно да упражни предоставената от законодателя оперативна самостоятелност (дискреционна власт), като отчете изброените елементи на целесъобразността. В тази връзка органът е задължен да мотивира своя избор на регуляторен подход като такъв в пределите на предоставената му по закон оперативна самостоятелност. Ето защо ефектът от целесъобразността на административния акт на КРС може да се оцени като резултат единствено от задължените от него лица. В тази връзка при издаване на решения КРС следва винаги да обръща сериозно внимание на проблемите, изложени от заинтересованите лица и да намира начин за решаването им чрез издаваните административни актове. Отхвърлянето на повдигнати проблеми с формални мотиви никога не говори за издаден целесъобразен административен акт, макар от формална страна последния да е законосъобразен такъв.

Ето защо от особена важност е определения от КРС регуляторен режим да бъде целесъобразен и да отговаря както на целите на чл. 4 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), така и на повдигнатите от заинтересованите лица проблеми в регуляторния режим. Ето защо решението на Комисията следва да осигурява възможност за потребителите да извлекат максимална полза от ползваните услуги, да подпомага развитието на ефективна конкуренция (както на разглеждания пазар, така и на свързаните с него хоризонтални такива) и да решава повдигнатите от заинтересованите лица проблеми.

В настоящото становище ще посочим въпроси, които КРС следва да реши при упражняване на оперативната самостоятелност и спазване на принципите на ЗЕС. Според нас Регулаторът трябва да съобрази в крайния си акт основните проблеми на пазара, които можем да обобщим както следва:

- Ценова регулация само върху цените за терминиране на повиквания с произход Европейски съюз/Европейска икономическа зона (ЕС/ЕИЗ);
- Ясно фокусиране върху целите на обезпеченията по договорите за взаимно свързване, като се обърне внимание на проблемите от практиката с коректните платци;
- Включване в пазарния анализ на всички предприятия получили разрешение за ползване на ограничен ресурс – номера;
- Равнопоставеност при налагане на специфични задължения и в частност задължението за разделно счетоводство.

За всеки от посочените основни проблеми на пазара ще представим аргументи от практиката на БТК и обществените отношения както в България, така и на ниво ЕС. В допълнение ще посочим и изведем доказателства за необходимостта от обхвата на ценовата регулация да бъде изключен трафикът с произход ЕС/ЕИЗ, които доказателства се базират изцяло на вече предоставена на КРС информация. В тази връзка КРС ще има възможност самостоятелно да обобщи предоставената вече информация, по начин позволяващ необходимия анализ на проблемите на пазара и отчитане на съществуващия дисбаланс.

На мнение сме обаче, че при упражняване на оперативната си самостоятелност и дефинирането във тази връзка на приложимия регуляторен режим, КРС следва да вземе под внимание препоръките на други заинтересовани държавни институции – Министерство на транспорта, съобщенията и информационните технологии и Министерство на финансите – за това, че налагането на ценовата регулация следва да е съобразено приоритетно с националния интерес, интересите на българските предприятия и запазване на тяхната конкурентоспособност, отчитане на възможните ефекти върху потребителите и не на последно място влиянието на регулатията върху държавния бюджет. Доколкото Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е органът, който провежда държавната политика в сектора, то отчитането на становището му е от съществено значение.

В тази връзка ще посочим следното:

По изчисления на БТК прилагането на регулирани цени за терминиране за трафика извън ЕС/ЕИЗ води до:

- **Загуби за българските оператори до 25 млн. лева на година;**
- **Ограничен капацитет за инвестиции в България;**
- **2.5 милиона лева загубени данъци за българската държава;**
- **Натиск върху цените за крайните потребители.**

Европейска регулаторна рамка

Действително към момента на извършване на предходния кръг пазарен анализ темата за диференцирането на регулаторния подход в зависимост от произхода на повикванията (в ЕС/ЕИЗ и извън ЕС/ЕИЗ) остана извън полезрението на европейските регулятори, като в известна степен бе подценено нейното значение с оглед постигане целите на Единния европейски пазар. В процеса по прилагането му обаче европейските регулятори установиха безспорно наличието на благоприятни ефекти, водещи до влошаване на конкурентоспособността на операторите в ЕС/ЕИЗ спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ и пренасянето на благоприятния ефект от тази секторна регулация върху пазари, извън обсега на Общността. Това е и причината от този момент да се наблюдава трайна тенденция на изключване на ценовата регулация за повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ. Към настоящия момент различни цени за терминиране могат да прилагат предприятията от Белгия, Унгария, Норвегия, Чехия, Франция, Хърватска, Словения, Германия, Португалия, Италия, Естония и Гърция.

В нотификациите към ЕК регулаторните органи са изключили от ценова регулация трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ със сходни аргументи, а именно че „изключването на ценовия контрол върху повикванията от държави извън ЕИЗ ще допринесе за създаване на по-силни позиции и увеличаване на силата на преговаряне с операторите извън ЕИЗ, които нямат задължение за предоставяне на услуги на чужди оператори на база на ценови контрол“.

Видно от изложеното, изключването от ценова регулация на повикванията от държави извън ЕС/ЕИЗ не е проблем на Европейското законодателство и целения от него резултат.

С оглед разрешения проблем в изброените по-горе държави може да се заключи, че регуляторните органи във всяка държава-членка са действали при оперативна самостоятелност - правомощие, което е налице и при КРС.

В тази връзка ще посочим, че за периода на действие на наложените мерки след втори кръг на пазарен анализ БТК е инициирала дебат относно ефекта от наблюдаваната силно изразена асиметрия между прилаганите от страна на българските оператори цени за терминиране и тези, приложими в мрежи на оператори извън ЕС/ЕИЗ.

Проактивни действия от страна на БТК

- Още при извършването на предходния кръг на пазарен анализ БТК изложи позицията си за липсата на пропорционалност в предложения регуляторен подход за налагане на задължение за прилагане на регулирани цени за терминиране и спрямо трафика, генериран от мрежи извън ЕС/ЕИЗ. БТК сподели опасенията си за потенциалните конкурентни проблеми, пред които са изправени българските предприятия в резултат от прилагането на този подход, водещ до прехвърляне на значителни средства към предприятията, предоставящи услуги извън ЕС/ЕИЗ и увеличаване на пазарната им сила.
- С писмо изх. № 12-12-184/22.08.2014 г. по описа на КРС, комисията представи на вниманието на БТК Проект на споразумение за намаление на цените на услугите за международен роуминг между регуляторните органи и оператори в определен набор от държави, измежду които такива извън ЕС/ЕИЗ, като Албания, Босна и Херцеговина, Черна гора, Косово, Македония, Сърбия и Турция. В рамките на позицията си (писмо с Вх.№ 12-12-284/05.09.2014 г. по описа на КРС) БТК сподели притесненията си, че така предложеният Проект на споразумение създава предпоставки за възникване на потенциални конкурентни проблеми противопоставящи интересите на държавите-членки срещу тези на държавите извън ЕС. В позицията на компанията изрично се упоменава, че предлаганият Проект на споразумение е в ущърб на мобилните оператори в ЕС и ефектът от прилагането му ще е причина за засилване на пазарната сила на оператори в държавите, към които е отправена покана за присъединяване към споразумението, но не са членове на ЕС за сметка на оператори от Общността, които прилагат разходоориентирани цени за терминиране в съответствие с препоръка на ЕС. В подкрепа на това твърдение се отбелязва, че цената за терминиране в мрежите на оператори в преобладаваща част от тези държави надвишава три пъти предлаганият ценови таван на дребно от 0.08 EUR/мин. за входящи повиквания в роуминг към 1 юни 2015 г.

Направеният паралел между цените за услуги в роуминг и цените за терминиране е релевантен, тъй като обслужването на повиквания в роуминг е свързано с реализирането на трафични сценарии, при които се изисква заплащането на съответната цена за терминиране.

- С писмо изх. № 04-04-201/21.10.2014 г. по описа КРС бе отправена покана към БТК за участие в семинар за обсъждане на промените в Препоръката на ЕС за съответните пазари на продукти и услуги в електронния съобщителен сектор, подлежащи на ex-ante регулиране и очакванията за бъдеща регулация. В рамките на участието си БТК постави акцент именно върху необходимостта от промяна в подхода за регуляторно третиране на трафика в зависимост от неговия произход. БТК коментира мотивите на държавите-членки за прилагането на диференциран подход, изразяващ се в изключването от

обхвата на регулатията на цените за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ, като подкрепи позицията си с конкретни примери от дейността си.

- На следващ етап, в придружителното писмо за предоставяне на информация в съответствие с нарочните въпросници на КРС, БТК още веднъж обърна внимание върху задълбочаването на проблема в резултат от наблюдаваната значителна асиметрия между цените за терминиране в мрежата на БТК и тези, приложими в мрежите на оператори извън ЕС/ЕИЗ, като приложи съответната сравнителна информация за това. В тази връзка КРС е информирано за наличния задълбочаващ се проблем при всяка възможност за разискване на въпросите, свързани със взаимно свързване и терминиране на трафик.

Ето защо сме на мнение, че с оглед компетенции на КРС да анализира и оценява пазара на терминиране на трафик в определено местоположение на едро, БТК е предприела всички възможни необходимите действия за ескалиране на въпроса.

Продължаване на задължението за налагане на ценова регулатия на трафика с произход извън ЕС/ЕИЗ ще ограничава и занапред възможностите на българските предприятия за преговори по отношение терминирането на трафик извън ЕС/ЕИЗ относно цената за терминиране на международен трафик и само ще задълбочи наблюдаваният дисбаланс в паричните потоци в ущърб на българските предприятия.

Ето защо сме на мнение, че КРС следва да търси решение на проблема още в рамките на настоящия пазарен анализ, като извади от обхвата на регулатията цените за терминиране в определено местоположение на обществената телефонна мрежа, прилагани от българските оператори по отношение на трафика, генериран извън ЕС/ЕИЗ. Прилагането на такъв подход ще създаде предостави за:

- Подобряване възможностите за договаряне на цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ:
 - ✓ постигане на по-ниски цени за терминиране;
 - ✓ избягване на необходимостта от влошаване на условията за крайните потребители.
- Повишаване конкурентоспособността на българските оператори спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ, както и спрямо операторите в ЕС/ЕИЗ, където е приложен този подход.
- Избягване на ефекта на субсидиране от страна на българските потребители и оператори в полза на оператори извън ЕС/ЕИЗ.
- Положителен ефект върху приходната част на държавния бюджет.

По-долу в рамките на настоящото становище сме взели отношение по конкретно изложените от страна на КРС мотиви за запазване на настоящия подход, изискващ равнопоставено третиране на трафика, независимо от неговия произход, включително по отношение прилагането на цени, като сме представили подробна аргументация в подкрепа на тезата за необходимостта от прилагането на диференциран подход, изключващ от обхвата на ценовата регулатия трафикът, генериран извън ЕС/ЕИЗ.

II. Конкретни бележки

1. Пазар на едро на генериране на повиквания от определено местоположение

На мнение сме, че т.II.2. от Проекта на решение следва да отпадне:

Или алтернативно да бъде изменена така:

II.2. До приемането на решение на КРС за преразглеждане на специфичните задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС БТК предлага съответните услуги на едро при свободно търговско договаряне.

Мотиви:

Предложената промяна е необходима за постигането на съответствие с европейската регуляторна рамка относно правилата за налагане на специфични задължения. Промяната се налага по аргументи, както следва:

Въз основа на извършения анализ КРС правилно установява, че не са налице основания за продължаване на наложените спрямо БТК специфични задължения. В тази връзка и на основание чл. 155, ал.2 от ЗЕС във вр. с чл. 16, т.3 от Рамковата директива КРС има задължение да отмени наложените на съответния пазар задължения. Разпоредбите на ЗЕС, както и тези на европейската регуляторна рамка, не допускат продължаване действието на определени специфични задължения, когато необходимостта от тяхното прилагане е отпаднала. В тази връзка отмяната на наложените задължения под отлагателно условие е в пряко противоречие нормативните изисквания.

Бихме искали да посочим, че мотивите на КРС за въвеждане на отлагателно влизане в сила на т. II.1. не съответстват на приложимата нормативна уредба. Според КРС отлагателният срок се въвежда по две причини – 1. необходимост засегнатите страни да получат предизвестие с достатъчен срок и 2. поради обвързаност на отменените мерки със специфични задължения, наложени с решение № 195/2013 г. Този подход на КРС противоречи на чл. 16, т.3, изр. последно от Рамковата директива, където фигурира само първият от посочените от КРС аргументи – необходимост от подходящо предизвестие на засегнатите страни. Само това е основанието, което позволява продължаване действието на регуляторни мерки и то за много кратък период, за който е установено, че не са необходими.

В случай, че Комисията счита за необходимо да въведе правила за определен отлагателен период, тези правила следва да регламентират достатъчно ясно, че мерките на пазара, установлен за ефективно конкурентен, се отменят считано от датата на решението на КРС за анализ и оценка на този пазар.

2. Пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

2.1. Определяне на съответния пазар и на участници със значително въздействие върху пазара.

Точка III.1. от Проекта на решение следва да бъде допълнена, като в същата следва да се включат всички предприятия, които са получили разрешение за ползване на ограничен ресурс – номера.

Мотиви:

От Проекта на решение се вижда, че Комисията не е включила в продуктовия пазар мрежите на всички предприятия, които притежават необходимите разрешения по ЗЕС за незабавно стартиране на дейността. Комисията възприема подход, при който предмет на

регулаторна намеса са само дружества, които осъществяват активно дейност към края на разглеждания период.

Безспорен факт е, че с оглед спецификите на пазара на терминиране на трафик в собствена мрежа всяко предприятие притежава 100% пазарен дял на съответния пазар поради пълния контрол върху собствената му мрежа. В същото време, с факта на подаване на уведомление пред КРС и с факта на предоставяне на разрешение за ползване на номера всяко предприятие може да започне незабавно да води преговори за взаимно свързване, а също така, да започне предоставянето на услуги на собствени абонати. С оглед спецификите на съответните пазари идентифицираните конкурентни проблеми са идентични за всеки участник, без оглед на броя абонати, който притежава. Този факт се доказва и от Проекта на решение, където е видно, че Комисията не се е водила от броя абонати на всяко дружество, за да прецени дали да наложи задължения за достъп, прозрачност, равнопоставеност и ценови ограничения. Такъв подход съответства и на изискванията на чл. 4, ал. 1, т. 2, б.“в” във вр. с чл.5 от ЗЕС. Предвид посоченото, всяко дружество, получило разрешение за ограничен ресурс, може да влезе в преговорен процес за достъп до неговата мрежа и в тази връзка за него следва да са валидни всички специфични задължения, вкл. и ценови, както те са наложени на конкурентните на това дружество.

В Проекта на решение КРС декларира, че появата на нов участник би сформирало нов обособен пазар. Това изявление, обаче, не гарантира по никакъв начин навременната намеса на регулатора в посока налагане на мерки, както те са определени за всички останали участници. В отговорите по общественото обсъждане на изисквания за взаимно свързване, базирано на Интернет протокол е посочено, че „КРС няма обективна възможност незабавно да анализира пазарите на терминиране във фиксирана мрежа, които могат да се идентифицират при всяко навлязло предприятие“. Също така безспорен факт е, че КРС може да получи информация за това дали дадено предприятие осъществява реално дейност едва след получаване на годишните въпросници, като тази информация се предоставя в края на първото тримесечие след годината, за която се отнася. Изявленето на КРС в комбинация с процедурата за получаване на данни доказва, че предприятията, които към днешна дата са получили разрешение, могат незабавно да започнат дейност, но КРС няма да приеме своевременни мерки спрямо тях.

В подкрепа на изразената теза с настоящото представяме информация (търговска тайна) по договор за взаимно свързване с предприятие, което не е включено в анализа, но което очевидно осъществява дейност, видно от терминирания трафик в мрежата на БТК, произходящ от абонати на това дружество. Данните са за 2015 г. като те показват, че това дружество вече ефективно осъществява дейност, но КРС ще получи съответната информация едва през 2016 г. и след неизвестен период от време евентуално ще приеме мерки спрямо дружеството. По този начин дружеството ще осъществява своята дейност без тежестите за прилагане на регулирани цени, задължение за публикуване на условия за достъп до мрежата, задължение за равнопоставеност. Такава ще бъде ситуацията и с всички други дружества, които към момента имат предоставени номера, включително имат склучени договори за взаимно свързване с БТК, видно от информацията предоставена в КРС, но същите няма да бъдат субект на регулаторната намеса.

Посоченото създава дисбаланс на пазара и се явява в пряко противоречие на основните цели и принципи на закона. В тази връзка считаме, че при окончателното приемане на решението КРС следва да определяне на всички предприятия с предоставен ограничен ресурс – номера като такива със значително въздействие върху пазара и за наложи специфични задължения на тези дружества, както това е направено за БТК и за

останалите участници на съответните пазари.

2.2. Оценка на въздействието на наложените с втори кръг на анализа специфични задължения на пазара на терминиране.

Още в рамките на предходния кръг на пазарен анализ БТК изложи позицията си за това, че регуляторната намеса следва да се ограничи единствено до трафика, генериран в ЕС/ЕИЗ. БТК изложи аргументите си за съответствието на такъв подход с европейското законодателство (във връзка чл. 52 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и чл. 35 от Договора за функциониране на Европейския съюз) и защо това законодателство не следва да се прилага в търговските отношения между частноправни субекти от държави в ЕС и такива субекти, осъществяващи дейност извън границите на ЕС. От страна на БТК бяха очертани също така неблагоприятните ефекти от включването в обхвата на регулацията и на трафика с произход извън ЕС/ЕИЗ, а именно прехвърляне на значителни средства към предприятия, предоставящи услуги извън ЕС и съответно пряко увеличава пазарната им сила в следствие на прилагане на асиметрични цени.

Както бе посочено по-горе, в рамките на действие на наложените с втори кръг на пазарния анализ мерки БТК още веднъж постави въпроса за необходимостта от промяната в подхода за регуляторно третиране на трафика в зависимост от неговия произход при участието си в семинар на КРС през ноември 2014 г.

Видно от приложението към Проекта на решение КРС не е изследвала неблагоприятните последици за българските оператори в отношенията им с оператори извън ЕС/ЕИЗ, породени в резултат от изпълнение на задължението за прилагане на регулирани цени и по отношение на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ. Единственият коментар на комисията е свързан със заключението, че се наблюдава нарастване на обема на терминирания трафик с произход от ЕС/ЕИЗ за периода 2012-2014 г.

В тази връзка ще посочим следното:

Доколкото операторите в ЕС са обект на идентичен регуляторен подход, въпросът с прилагането на прекомерно високи цени за терминиране не стои на дневен ред.

Проблемът на българските оператори е свързан с отношенията им с оператори в държави извън ЕС/ЕИЗ, в които не се прилагат правилата на еврорегулацията. Това е причината да се наблюдава силно изразена асиметрия в цените за терминиране, приложими от българските оператори и операторите извън ЕС/ЕИЗ, с тенденция за постоянен ръст при последните, което от своя страна води до насочване на парични потоци, извън рамките на Съюза и единствено в полза на оператори извън ЕС/ЕИЗ.

Изследването на този проблем изисква анализ на ефекта върху приходите за българските оператори в резултат от прилагането на асиметрични цени за терминиране при обслужването на трафик, свързан със съществуването на повиквания между потребители в България и такива извън ЕС/ЕИЗ. За целта е необходим анализ на приложимите цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИС, след което да бъде изследван техният ефект спрямо реализираните трафични обеми.

От обхвата на информацията, изискана от КРС¹ от българските оператори за целите на пазарния анализ, не може да се извлече директно информация за приложимите цени за терминиране в отделните мрежи в държави извън ЕС/ЕИЗ. Това е така, тъй като българските оператори посочват общо реализираните разходи за обслужване на повиквания за дадена държава. Следва да се има предвид, че всяка държава се

¹ Решение №257/2015 г.

характеризира с различен брой действащи оператори (фиксирани и мобилни мрежи), а поради липсата на регулация върху цените им за международно терминиране е възможно да се наблюдават различни цени в зависимост от конкретния оператор. При това положение отклоненията в средния разход за терминиране, който оператори в България заплащат във връзка с обслужването на повиквания по дадена дестинация извън ЕС/ЕИЗ не следва да се възприема като резултат от по-силни позиции при договаряне от страна на даден български оператор спрямо друг. Основна причина за това може да бъде различното трафично поведение, което потребителите на даден оператор в България реализират спрямо тези на друг оператор (т.е. възможно е в резултат от реализиране на определена продуктова стратегия потребителите на даден оператор да осъществяват повиквания преимуществено към фиксирани мрежи в Турция, докато при друг това поведение да е свързано с повиквания предимно към мобилни мрежи. При това положение първият оператор ще отчете значително по-нисък разход за обслужване на повикванията към Турция, доколкото цените за терминиране на международен трафик към фиксирани мрежи в Турция са по-ниски от тези, прилагани в мобилните мрежи).

В допълнение ще посочим, че по договорите за международно свързване на българските оператори за обслужване на повиквания фигурира една обща цена, от която не може да се направи разграничение каква част от нея е свързана с предоставянето на услугата транзит, за да се отдели дължимата цена за международно терминиране в мрежата на викания потребител.

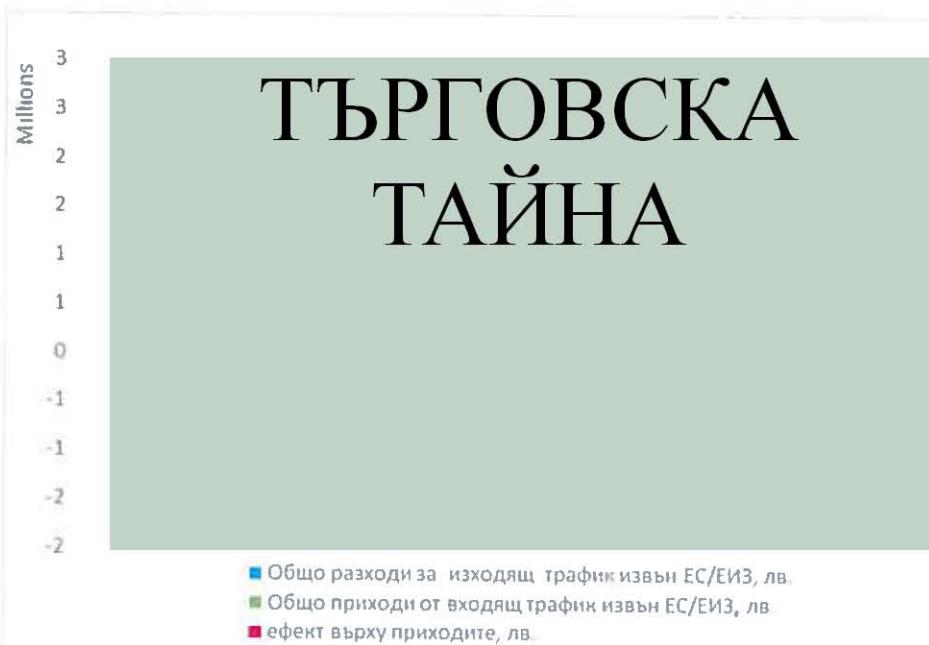
Преобладаващият подход при осъществяването на международна свързаност от страна на българските оператори е посредством използването на транзитни мрежи, поради което българските оператори в общия случай не биха могли за посочат цени/разходи, свързани с прилагането на условия по договорите на транзитиращите мрежи с трети страни. Все пак КРС е имала възможност да събере такава информация чрез прилагането на подходяща формулировка в нарочните въпросници, така че български оператори, които действат и като транзитиращи да предоставят информация, която да позволява по адекватна оценка за нивата на прилаганите цени за терминиране в мрежи, извън ЕС/ЕИЗ. Вместо това КРС е ограничила обхвата на тази информация, като е предвидила предоставянето на трафични обеми само в случаите, при които тези обеми са генериирани в собствената мрежа на предприятието. В тази връзка следва да се има предвид, че само предприятията в България, с които БТК има сключени договори за терминиране на международен трафик са 18 КРС е имала възможност да изиска информация за цената им за транзит и да установи интервала, в който тя варира.

С оглед на гореизложеното сме на мнение, че с цел гарантиране обективността на пазарния анализ, КРС е следвало да се възползва от възможността да изиска, по силата на действащи Меморандуми с регуляторни органи в държави извън ЕС/ЕИЗ, насрещна информация за приложимите цени за международно терминиране. Вместо това КРС е интерпретирала крайно некоректно информацията в посока идентифициране на възможности за упражняване на силни позиции при договаряне само въз основа на трафични данни, но не и на ценови такива.

Въпреки това от представената с нарочните въпросници на КРС информация този ефект е видим на ниво трафични обеми, реализирани общо към държави извън ЕС/ЕИЗ и в рамките на ЕС/ЕИЗ. Анализът на предоставената в КРС информация показва следната тенденция през годините

фиг. 1: Изходящ/входящ трафик от/към мрежата на БТК към дестинции извън ЕС/ЕИЗ (Търговската тайна)

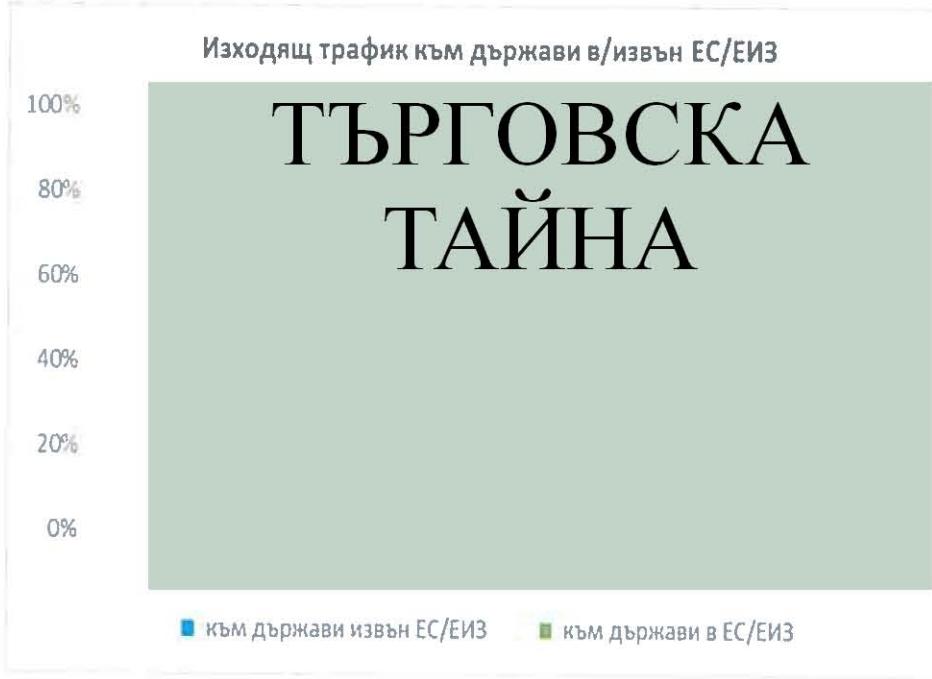
фиг. 2: Ефект върху приходите от предоставяне на услугата международно терминиране (Търговска тайна)

Видно от фиг. 1 и фиг. 2 за периода 2012 г.-2014 г. се наблюдава превес на входящия трафик в мрежата на БТК с произход държави извън ЕС/ЕИЗ над този в обратна посока, който през първите две години е почти двоен. В същото време ефектът върху приходите е обект на съществена трансформация. Въпреки идентичните пропорции (изходящ/входящ), които се отчитат за 2012 г. и 2013 г., през първата година той е положителен и се дължи преди всичко на обстоятелството, че ценовата регулация по отношение на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ не е била в сила за целия период. Още през 2013 г. обаче ефектът върху приходите се "обръща" и вече е крайно негативен. Причина за това е намалението в обема на приходите от прилагането на регулирани цени за входящия трафик, генериран извън ЕС/ЕИЗ, като в същото време се отчита повишение на разходите при намаляващи обеми на изходящия трафик.

Последното от своя страна ясно показва как включването в регуляция на трафика, генериран извън ЕС/ЕИЗ лишава БТК от позиции при договаряне с цел осигуряване на цени за терминиране, които да минимизират вероятността от проявата на негативен ефект от приходите, както видно това е било възможно през 2012 г. През 2014 г. отношението изходящ/входящ трафик е почти балансирано с все още лек превес на входящия трафик, но въпреки това негативният ефект върху приходите остава силно изразени поради значителната асиметрия между цените за терминиране, прилагани от БТК и тези в държави извън ЕС/ЕИЗ.

В допълнение, на база на представените от страна на БТК данни с нарочните въпросници могат да се направят изчисления директно водещи до следните изводи:

За периода 2012-2014 г., въпреки намалението на цените за терминиране в рамките на Общността, изходящият трафик в посока държави в ЕС/ЕИЗ намалява. През 2013 г. се отчита спад от почти [] % (търговска тайна) спрямо 2012 г., но остава съизмерим спрямо реализираният през 2014 г. Засилената субституция на фиксираната с мобилната гласова услуга в рамките на ЕС е основна причина за намаляването на тези обеми, а задържането на темповете на спад през последните две години е резултат преди всичко от предлагането на множество оферти, които дават възможност на потребителите да осъществяват разговори в рамките на ЕС/ЕИЗ при по-благоприятни ценови условия.

фиг. 3: Търговска тайна

фиг. 4: Търговска тайна

В рамките на тригодишен период делът на разходите на БТК (фиг.4), свързани с терминиране в държави извън ЕС/ЕИЗ спрямо общите разходи за международно терминиране на предприятието достига [] % през 2014 г. при [] % през 2012 г., което се дължи преди всичко на силно изразената асиметрия в цените за терминиране на оператори в държави извън ЕС/ЕИЗ и тези прилагани от БТК. Въпреки намалението на трафика към държави извън ЕС/ЕИЗ нарастващият дял на разходите, който този трафик поражда за БТК неминуемо оказва натиск върху цените на дребно. До момента този натиск е бил удържан за сметка на маржа, който компанията реализира при предоставянето на международни разговори. В случай, че тази тенденция се запази и занапред, БТК ще е изправена пред необходимостта да влоши условията за крайните потребители. Влошаването на условията за крайни потребители винаги е конкурентен проблем, който следва да бъде избягван чрез създаване на необходимите за това регуляторни режими. Доколкото извлечането на максимална полза за потребителите от ползваните услуги е прокламирано като първа цел в разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 1, б. „а“ от ЗЕС, сме на мнение, че КРС не само не следва да допуска и толерира увеличаването на цените за повиквания към оператори извън ЕС/ЕИЗ, но и да създаде предпоставки за тяхното намаляване в рамките на своята компетентност по закон.

2.3. Конкурентни проблеми

Както бе посочено по-горе, още при извършването на предходния кръг на пазарен анализ БТК сподели опасенията си за потенциалните конкурентни проблеми, пред които са изправени българските предприятия в резултат от прилагането на този подход, водещ до прехвърляне на значителни средства към предприятията, предоставящи услуги извън ЕС/ЕИЗ и увеличаване на пазарната им сила.

За периода на действие на тази мярка тези притеснения не само се потвърдиха, но и се наблюдава засилване на неблагоприятния ефект от нейното действие. Липсата на ценова регулация спрямо терминирането на повиквания към операторите извън ЕС/ЕИЗ и наложената на българските оператори ценова регулация на повикванията генериирани от мрежи извън ЕС/ЕИЗ води до сериозен дисбаланс в паричните потоци между операторите от България и страните извън ЕС/ЕИЗ. Този дисбаланс се засилва и от факта, че

операторите извън ЕС/ЕИЗ произволно вдигат цените за терминиране на повиквания в техните мрежи, възползвайки се обстоятелството, че българските оператори не могат за отговорят със същото.

Като доказателство в тази връзка можем да представим промяната на цените за терминиране на повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ, с които потребителите на БТК осъществяват най-много разговори:

средни цени за терминиране (в лв.)

дестинация	2012	2014	2015
Турция мобилни мрежи	100	100	100
Русия мобилни мрежи	100	100	100
Македония мобилни мрежи	100	100	100
Сърбия мобилни мрежи	100	100	100
Украйна мобилни мрежи	100	100	100

Табл. 1: Информацията считаме за търговска тайна на БТК!

Видно от таблицата средните цени за терминиране, които БТК заплаща за терминиране на трафик в мобилни мрежи в Турция, Русия, Сърбия, Македония и Украйна са съществено по-високи от приложимата във фиксираната мрежа на БТК – 0.005 лв/мин. Ефектът от така наблюдаваните диспропорции и липсата на възможност операторите в България да оказват влияние върху нагласата на мрежи извън ЕС/ЕИЗ в случаите на едностранно увеличение на цените е причина за пренасяне на благоприятния ефект от прилагането на секторна регулация в тази посока на Общностно равнище върху мрежи, опериращи извън територията на ЕС/ЕИЗ и техните потребители. Това води до силен дисбаланс между приходи и разходи за международни разговори от/към тези страни в ущърб на българските оператори и потребители, което автоматично влошава външнотърговския баланс с тези страни.

В подкрепа на тезата ни за липсата на пазарна сила и позиции при договаряне от страна на БТК, в приложение към настоящото писмо прилагаме копия от оферти за терминиране в мрежите на оператори извън ЕС/ЕИЗ в държави, към които потребителите на БТК генерираят преимуществено трафик (над % от общо генерирания трафик в посока извън ЕС/ЕИЗ) (търговска тайна).

От приложените оферти е видно, че към август 2015 г. БТК не е в състояние да договори по-ниски цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ. Нещо повече, съгласно получените оферти БТК ще трябва да заплаща още по-високи цени в сравнение с посочените за 2014 г. Следователно прилагането занапред на настоящия регулаторен подход единствено ще задълбочи наблюдаваните пазарни изкривявания.

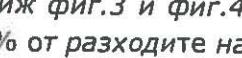
Следва да се отбележи, че прилаганият начин за осъществяване на свързаност с мрежи в държави извън ЕС/ЕИС – директна свързаност или чрез посредник (транзитираща мрежа) не оказва влияние върху наличието на позиции при договаряне от страна на БТК. Това се потвърждава и от представените по-горе данни. Представената статистика за постигнати средни цени за терминиране в петте най-популярните дестинации извън ЕС/ЕИЗ е на база ползване на услуги на транзитираща мрежа, докато представените в приложение към настоящото писмо оферти за терминиране в конкретни фиксирани и мобилни мрежи са получени при условията на директното договаряне. Видно и при двата случая предложените цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ са от един и същ порядък, като в случая на директно договаряне дори може да се говори за по-неблагоприятни условия. Това е така, тъй като осъществяването на директна свързаност предполага допълнителни разходи по изграждане и поддържане на тази свързаност и необходимите капацитети. Ползването на транзитиращи мрежи позволява да се оптимизират тези разходи, както и да получат максимално добри ценови условия благодарение на икономиите от обхват и мащаба, които реализират транзитиращите мрежи при осъществяване на дейността си. В тази връзка за всяко едно предприятие е по-изгодно да не изгражда пряка линия за взаимно свързване с всеки един оператор по отделно от дадена държава, тъй като такъв подход реално би увеличил разходите за терминиране. За всеки търговец е налице интерес от минимизиране на разходите при запазване на качеството на предоставяната услуга. Ето защо и БТК е правило своите изчисления при взимане на решение дали да се ползва пряко взаимно свързване с отделните оператори извън ЕС/ЕИЗ или да се ползват услугите на транзитен оператор. Видно от събраната от КРС информация предприятията в България като цяло също ползват транзитни мрежи. Този факт следва да покаже, че пазарната ситуация предполага изграждане на свързаност с транзитни оператори вместо изграждане на взаимно свързване с всеки оператор по отделно. В тази връзка следва да се има предвид, че само в изброените по-горе държави са налице 26 мобилни оператора и 26 фиксирани оператора. Прякото свързване с тях чрез международни линии под наем, цените на които също не се регулират извън ЕС/ЕИЗ и поддържането на тази свързаност

значително ще осъкъпят предоставяните услуги. Всички тези обстоятелства са отчетени от БТК при формиране на политиката си на намаляване на разходи чрез изискване на конкретни оферти за цени.

От друга страна като посредници на пазара на взаимно свързване място намират много транзитни оператори, които предлагат транзитиране към мрежите от една или няколко държави. Техният бизнес модел се гради на сключване на договори с множество клиенти – оператори, които искат да терминират трафик в мрежите на дадена държава и изградена свързаност към мрежите в съответната държава. По този начин клиентите – оператори не е необходимо да изграждат свързаност за терминиране на ограничен брой минути във всяка отделна мрежа (които не могат да прогнозират предварително), а транзитното предприятие постига максимално упътняване на свързаностите си и в тази връзка намаляване на разходите за последните. Постигането на този ефект препятства прилагането на прекомерно високи цени за транзит. В случай, че дадена транзитираща мрежа приложи по-висока цена (формира се чрез прилагането на минимална надценка/процент върху дължимата цена за терминиране в мрежата на викания потребител), то наличието на голям брой алтернативни транзитни оператори ще е причина трафикът да бъде насочен по маршрут, който предполага по-ниска цена. Описаният бизнес модел предполага, че всяко предприятие ще насочва трафика си към транзитния оператор с по-ниска цена, като по този начин се постига „ефекта на скачените съдове“ – трафик преминава през транзитните оператори с най-ниски цени и когато техните свързаности се запълнят, трафикът се насочва към следващата най-ниска цена. В тази връзка за подпомагане на пазара са създадени дори и т.нар. борси за продажба и купуване на минути по дестинации, като например www.rtx.routetrader.com. Участниците заплащат такса на борсите за възможността да търгуват, като последните проверяват предварително техническата възможност на операторите да предоставят качествени услуги. В тази връзка търговията на тези борси се извършва единствено по критерии цена на минута и самия пазар на транзитиране на трафик се характеризира с висока еластичност на търсенето. Ето защо не бихме приели аргументи в посока, че ползването на транзитни услуги от предприятието би осъщипло услугите за разлика от директното договаряне на взаимно свързване с всеки отделен оператор извън ЕС/ЕИЗ. Предлагане на подобен подход от страна на КРС бихме приели само след аргументиран анализ и съпоставяне на цените за изграждане на свързаност и терминиране на трафик чрез директно договаряне с операторите от дадена държава с цените за свързаност и транзитиране на трафик през транзитни мрежи.

Във връзка с всичко изложено сме на мнение, че в настоящото становище в достатъчна степен сме обхванали мотивите на предприятието в България за ползване на транзитни мрежи – чисто икономически и свързани с намаляване на разходите. Ето защо транзитната компонента в цените не следва да се разглежда от КРС като осъкъпваща повикванията към предприятието извън ЕС/ЕИЗ. Аргумент в тази посока е фактът, че българските предприятия ползват транзитни мрежи и за трафика към страни от ЕС/ЕИЗ, където не са налице проблеми със заплащане на високи цени.

Следователно заплащането на значително по-високи цени от страна на българските оператори за обслужването на повикванията към дестинации извън ЕС/ЕИС не следва да се разглеждат като резултат от прилагането на спекулативни ценови стратегии от страна на транзитиращи мрежи, а е единствено отражение на наличието на силно изразена асиметрия в приложимите цени за терминиране в рамките на ЕС/ЕИЗ и тези прилагани от оператори извън ЕС/ЕИЗ.

Както стана ясно БТК е поставена в ситуация да търпи едностранно увеличение на цените за терминиране в мрежи на оператори извън ЕС/ЕИЗ без да може да се противопостави на това поведение. Включването в обхвата на регулация на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ лишава БТК от възможността да договаря цени при пазарни условия – определяне на единични цени на минута, ползване на привилегии от гарантирано количество трафик, скала на отстъпки в зависимост от количеството и други чисто договорни похвати за постигане на по-ниски цени. На практика БТК е изправена пред проблема с прилагането на прекалено високи цени от страна на оператори в държави извън ЕС/ЕИЗ, което е причина разходите на компанията за обслужване на повиквания по това направление непрекъснато да увеличават дела си в общите разходи за международно терминиране на компанията (виж фиг.3 и фиг.4 – % от трафика по направление държави извън ЕС/ЕИЗ генерира % от разходите на БТК през 2014 г.).

При липсата на позиции при договаряне БТК е лишена от възможността да въздейства върху цените за терминиране на трафик по направление държави извън ЕС/ЕИЗ. По този начин в продължение на три години предприятието, а и всички български оператори се оказват въвлечени в спиралата на засилващо се изкривяване на хоризонтално свързания пазар в резултат от поведение на оператори с 100% пазарен дял на предоставяне на услуги чрез собствената си мрежа. На практика това е ефектът, който КРС описва в т. VII.3. от пазарния анализ – налагане на прекалено високи цени и който Регулаторът определя като значителен конкурентен проблем². Въпреки че нормалната търговска логика в тези случаи предполага корекция на потребителските цени в посока тяхното повишаване³, в продължение на три години БТК удържа натиска върху потребителските цени за сметка на свиване на маржа. Възможностите за прилагане на тази стратегия занапред на практика вече са изчерпани и в случай, че тази тенденция се запази БТК няма да има друг избор освен да повиши цените за крайни си потребители. Следва да се има предвид, че единствената причина такава стъпка да не е предприета до настоящия момент е очакването на българските предприятия за обсъждане на проблема в настоящия кръг на пазарния анализ от страна на КРС и предприемане на мерки в посока гарантиране изпълнението на целите по чл. 4, ал. 1, т. 1, б. „а“ от ЗЕС. Подминаването на описания проблем от страна на КРС не само няма да доведе до извлечане на максимални ползи за потребителите от ползваните мобилни услуги, а ще влоши тяхното положение от ценова гледна точка. Решението на този проблем изисква да бъде създадена възможност за БТК да упражни чисто търговски похвати при договаряне с оператори извън ЕС/ЕИЗ. Това може да се постигне чрез изключването от обхвата на регулацията цените за терминиране на трафик с произход държави извън ЕС/ЕИЗ. Доколкото последните не са част от Единния европейски пазар и съответно не прилагат принципите на европейската регулаторна рамка, то оттеглянето на ценовата регулация спрямо трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ няма да е причина за възникване на разглежданите от КРС конкурентни проблеми и е в съответствие с целите по чл. 4 от ЗЕС.

2.4. Избор на специфични задължения

2.4.1. Задължение за прозрачност, в т.ч. задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение.

Задължението по т. V.4 от проекта следва да отпадне от окончателният текст на решение.

² Стр. 91, приложение към Решение №356/06.08.2015 г.

³ Стр. 91, приложение към Решение №356/06.08.2015 г.: "В крайна сметка прекалено високите цени за терминиране на гласови повиквания се възстановяват чрез по-високи цени за повиквания, плащани от крайни потребители."

Мотиви:

С посоченото разпореждане КРС предвижда да бъде продължено задължението на БТК за изготвяне на типово предложение за взаимно свързване. Считаме, че предложената мярка се явява непропорционална на тенденциите за развитие на пазара.

Посочената мярка е мотивирана единствено със следния аргумент – „БТК продължава да е най-голямото предприятие, имащо най-голям брой абонатни постове и пазарен дял, поради което вероятността конкурентите на съответния пазар, в това число новонавлизящи предприятия да поискат взаимно свързване и достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения е значително по-голяма от тази БТК да поиска взаимно свързване и достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения от конкурентните си.“ Въз основа на това заключение за тенденциите на развитието на пазара КРС счита, че отказът за достъп до мрежата на БТК би имал съществен негативен ефект върху развитието на конкуренцията. Също така, комисията счита за наложително да осигури спазването на задължението за равнопоставеност чрез предварително одобряване на условията за взаимно свързване.

Тези заключения на КРС не кореспондират с реалната пазарна ситуация.

Принципът при определяне на задължения на ниво пазари на едро е да се търсят онези мерки, които ще осигурят развитие на конкуренцията на ниво пазари на дребно. Бихме искали да подчертаем, че с настоящият проект се прави трети кръг на преразглеждане на съответните пазари на терминиране на трафик в определено местоположение на обществена телефонна мрежа, но Комисията продължава да се придържа към мерки, които са наложени преди повече от седем години. В този трети кръг КРС е извела правилни заключения за тенденциите на развитие на свързаните пазари на дребно, но посочените заключения не са намерили израз при определяне на задълженията на едро и тяхното актуализиране спрямо реалната пазарна ситуация.

На първо място, КРС установява трайна тенденция на спад в абонатите на фиксираната мрежа на БТК и то за сметка на конкурентните предприятия на дружеството. В тази връзка заключението, че мащабите на абонатната база на БТК правят безинтересен за БТК достъпът до други мрежи, е изгубило своята актуалност. Установената пазарна тенденция показва, че за разглеждания период от три години напред се очаква спад на абонати на БТК, като в същото време конкурентите на дружеството затвърждават своите позиции при предоставяне на услуги на дребно и то чрез мрежи с национален обхват. В този смисъл заключението, че БТК е слабо заинтересована от свързване с мрежите на другите предприятия, е крайно несъстоятелно.

На следващо място, Комисията не дава отговор на следните въпроси:

- Защо Комисията счита, че единствено БТК е дружеството, чиито условия за достъп следва да подлежат на предварително одобрение, а такова не следва да се дължи по отношение условията за достъп до мрежите на Мобилтел, Теленор, Близу и Булсатком – активни участници на пазара с национално развити мрежи и с възходяща тенденция при предоставянето на услуги на свързаните пазари на дребно, вкл. и пакетни услуги?
- Защо Комисията счита, че БТК би имала инициативата да компрометира задълженията за прозрачност, равнопоставеност и предоставяне на достъп, ако няма типово предложение при условие, че БТК осъществява дейност и чрез своята мобилна мрежа без типово предложение, но това никога не е ползвано от оператора в ущърб на неговите конкуренти?

Отговор на тези въпроси не може да бъде намерен в поставения Проект на решение и данните, представени в него. Няма логично обяснение за това защо КРС решава да запази най-тежката възможна неценова мярка по отношение на БТК, а не намира

основание да наложи такава по отношение на основните конкурентни на дружеството, вкл. на тези с национално развити мрежи. Въщност, анализът на мотивите на КРС показва единствено, че Комисията се придържа към заключения, които са били валидни при първоначалното налагане на задължението за прилагане на типово предложение, но отдавна са загубили своята актуалност. Поведението на БТК до настоящия момент, както и тенденциите за развитие на пазара показват, че налагането на най-тежката възможна мярка за прилагане на типово предложение се явява непропорционална и следва да бъде отменена. Задължението за публикуване на условията за достъп до мрежата в комбинация със задължението по закон за внасяне на всички споразумения за взаимно свързване са напълно достатъчни за осъществяване на адекватен контрол от страна на КРС. В тази връзка условието на т. V.4. от проекта на решение следва да отпадне от окончателния проект на решение, като само такъв подход ще бъде в съответствие с изискванията на чл. 157, т.1 и т.2 във вр. с чл. 4, ал.2 от ЗЕС.

2.4.2. Задължение за равнопоставеност - Банкови гаранции

Да бъде оттеглено дефинираното правило за поведение при изискване на обезпечения, въведено от КРС при обсъждане на задължението за равнопоставеност.

Мотиви:

С Проекта на решение Комисията използва нетипичен подход за дефиниране на дължимо поведение от страна на БТК. По-специално, Комисията дава тълкуване на задължението за равнопоставеност като разглежда конкретен казус, засягащ пряко и непосредствено възможността за адекватна защита икономическите интереси на БТК. Считаме, че заключенията на КРС са неправилни и Комисията интерпретира некоректно задължението за равнопоставеност, наложено на БТК.

Въпросът за предоставянето на парична или банкова гаранция се отнася до гарантираната възможност за предоставяне на обезпечения за ползвани услуги по взаимно свързване с цел защита от неизправни дължници и гарантиране на вземанията за трафика по взаимно свързване. Предоставянето на гаранции е мярка с превантивен характер и преценката за изпълнение на наложени специфични задължения следва да бъде извършена от гледна точка на тази основна функция на обезпечителните мерки.

Правилата за предоставяне на обезпечения, включително редът за определяне на техния размер, са регламентирани предварително в двустранните договори за осъществяване на взаимно свързване. Тези правила са идентични за всички предприятия и така БТК стриктно спазва наложеното задължение за равнопоставеност. Доказателство в тази посока са внесените на основание чл. 159, ал.3 от ЗЕС споразумения.

Поставеният въпрос за изпълнение на изискването за равнопоставеност се основава на погрешно интерпретиране на наложените на БТК задължения. Задължението за равнопоставеност предполага еднаквото третиране на предприятието по отношение на предоставяната услуга, тъй като задължението е наложено именно по отношение на предоставяна услуга, а не по отношение на качеството на отсрецната страна. Ето защо равнопоставеността не следва да се тълкува в смисъл на разделяне на предприятието по критерии, които са чисто търговски и се отнасят до моментното финансово състояние или единствено до кредитната история. В тази връзка, след като БТК предоставя достъп до мрежата си и предлага услугите по взаимно свързване при напълно идентични условия, дружеството спазва стриктно наложеното задължение за равнопоставеност.

В тази връзка бихме искали отново да обърнем внимание на КРС с изводи от практиката на БТК с оператори, преустановяващи дейност. Опита на предприятието показва, че напускането на телекомуникационния сектор поради желание за прекратяване на

дейността или дори фалит става по един и същ начин – поддържане на добра кредитна история и в последния месец ползване на значително количество услуги, което не се заплаща. Подробно описание на този проблем БТК описа при предложението си за въвеждане на гаранции от 2011 г. КРС може да провери, че в писмото на БТК се визират и конкретни оператори, преустановили дейността си по този начин, а именно AURUM TELECOM LIMITED и „Транс телеком“ АД. В конкретните случаи операторите са били коректни платци и именно поради това са се възползвали от възможността да не заплатят за ползваните услуги на едро през последния месец на осъществяване на дейност. Единственият начин за противопоставяне на описаното поведение според БТК без да е необходима промяна в условията за разплащане е възможността за изискване на гаранция. Другият възможен подход е въвеждане на предплащане на ползваните услуги, което в крайна сметка е равносилно на внасяне на парична гаранция.

С оглед изложеното сме на мнение, че възможността за предприятията да изискват банкови гаранции е напълно в съответствие с основните търговски принципи и това е потвърдено в Позицията на КРС. В тази връзка бихме искали да обърнем внимание и на факта, че в процедурите по обществени поръчки дори КРС изискава гаранция за изпълнение независимо колко е известен и установен на пазара е изпълнителя, т.е. дори Регулаторът при изискване на банковата гаранция не се съобразява с репутацията, финансовото и икономическо състояние на изпълнителя. В тази връзка сме на мнение, че по отношение на условията за обезпечаване на изпълнението на какъвто и да е договор критериите следва да са обективни, а не субективни. В дадения от КРС пример се обсъжда въвеждането на субективен критерий в клаузите на предприятията за банкови гаранции, а именно качеството на лицето. Последното е недопустимо с оглед задължението за КРС по чл. 166, ал. 4 от ЗЕС, съгласно която Регулаторът следва да спазва принципа на обективност. В тази връзка въвеждане на субективни критерии в клаузите за банкови гаранции е в противоречие с принципите, които е необходимо да следва КРС. Качеството редовен/нередовен платец е безспорно субективно качество на конкретния търговец. Като пример в тази насока можем да посочим и разпоредбите на Търговския закон (ТЗ), който въвежда алтернативно два критерия, за да се определи една сделка като търговска – обективен и субективен. Обективният критерий изхожда от вида на сделките, изрично обявени от закона за търговски – чл. 286, ал. 2 във вр. с чл. 1, ал. 1 от ТЗ. Субективният критерий определя сделката като търговска, с оглед обстоятелството дали същата е извършена от търговец в това му качество.

Представяне на услугата терминиране на повиквания безспорно е продажба на услуги и в тази връзка условията за тази продажба следва да отговарят на обективните изисквания за продажба. Тези изисквания не следва да включват субективни критерии, характерни за конкретен търговец и то в определен момент от търговските му отношения, но не са характерни за всички търговци. Видно от разпоредбата на чл. 168 от ЗЕС равностойните условия следва да се прилагат при сходни обстоятелства, т.е. сходни факти от обективната действителност, които са обективна даденост и съществуват извън и независимо от съзнанието и действията на субектите. Ето защо считаме, че въвеждането на един субективен елемент в клаузите за банковите гаранции не съответства на дефиницията за задължението за равнопоставеност. Въщност, в мотивите на КРС също не е представена аргументация въз основа на какви правни и фактически основания комисията счита за обосновано да разтълкува задължението за равнопоставеност на база на субективното положение на предприятието, с което БТК сключва договор за взаимно свързване.

Наред с това, бихме искали да посочим, че до настоящия момент Комисията не е установява нарушение на специфични задължения във връзка с определените от БТК условия за предоставяне на обезпечения. В този смисъл бихме искали да реферираме

към решение № 256/2013 г. на КРС. След провеждането на обществени консултации, в рамките на които бяха разгледани и конкретни оплаквания на предприятията срещу предлаганите от БТК условия за обезпечение КРС установи, че обезпеченията, които се изискват от водещите оператори, не са от такова естество, че практически да водят до отказ за предоставяне на достъл. Към датата на приемане на регуляторната позиция на КРС в договорите за взаимното свързване с мрежата на БТК вече бяха въведени условията за предоставяне на обезпчения, както те се прилагат и към настоящия момент, т.е. позицията на регулятора се отнася до условията, коментирани в настоящия проект на решение. Моля да имате предвид, че **към настоящия момент няма никаква промяна в правната и фактическа обстановка спрямо валидната към момента на приемане на решение № 256/2013 г.**

В Позицията на КРС – приложение към посоченото решение ясно е заявено от страна на Комисията, че при жалба ще разглежда всеки случай по отделно, т.е. Регулаторът е заявил, че няма да се намесва общо и по принцип в отношенията между предприятията, свързани с обезпчения на вземанията по договори.

Ето защо сме на мнение, че с дефиниране на общо правило на поведение и индиректно налагане на общо задължение за всички предприятия, КРС нарушава застъпленият и ясно заявен в собствената си позиция подход към клаузите за банкови гаранции. В тази връзка считаме, че преди приемане на каквито и да било действия в посока налагане на допълнителни задължения по отношение на клаузите за банковите гаранции, КРС следва да промени позицията си след извършване на нови обществени консултации.

Във връзка с всичко изложено считаме, че прилаганият до настоящия момент подход от страна на БТК е в пълно съответствие с наложените специфични задължения и обективни изисквания към клаузи за обезпечаване на вземанията. Регуляторната намеса на КРС в условията при предоставяне на обезпчения ще постави БТК в невъзможност за своевременна реакция и защита при демонстрирано некоректно поведение от дадено предприятие. Дружеството ще може да изиска обезпчения едва след реалното настъпване на събития от негативен характер, което ще обезсмисли характерът на предоставянето на обезпчения като превантивна мярка. В този смисъл считаме, че направеното от КРС тълкуване относно изпълнението на задължението за равнопоставеност в аспекта на предоставяне на обезпчения следва да бъде заличено от окончателния проект на решение. Последното ще е от полза за целия сектор и ще гарантира предвидимостта и стабилността на търговските отношения между предприятията.

Не на последно място бихме искали отново да обърнем внимание на КРС с изводи от практиката на БТК с оператори, преустановяващи дейност.

Опитът на предприятието показва, че напускането на телекомуникационния сектор поради желание за прекратяване на дейността или дори фалит става по един и същ начин – поддържане на добра кредитна история и ползване на значително количество услуги в последния месец, което не се заплаща. Подробно описание на този проблем БТК описа при предложението си за въвеждане на гаранции от 2011 г. КРС може да провери, че в писмото на БТК се визират и конкретни оператори, преустановили дейността си по този начин, а именно AURUM TELECOM LIMITED, „Транс телеком“ АД и „Некском България“ ЕАД. В същото писмо БТК е посочило че е налице „тенденциозно и trajno неизпълнение на парични задължения“ от страна на „Голд телеком България“ АД, т.е. същото предприятие, предвило постъпки пред КРС за необходимост от премахване на банковата гаранция. Следва да се има предвид, че след въвеждане на банкова гаранция в договора с конкретното предприятие, последното е станало редовен платец. Това е

типичен пример за превантивното действие на предоставянето на обезпечение.

На КРС е добре известно, че договорите с „Транс телеком“ АД и „Некском България“ ЕАД не са съдържали клаузи за банкови гаранции. Също така, във всеки от конкретните случаи всеки от операторите е бил коректен платец за повече от две години и въпреки това им поведение са се възползвали от възможността да не заплатят за ползваните услуги на едро през последните месеци на осъществяване на дейност. Видно от тези конкретни казуси, с които КРС е надлежно запозната, така нареченото разграничение между две групи предприятия и изобщо некоректното тълкуване на задължението за равнопоставеност, поставя БТК в обективна невъзможност за защита от възникване на идентични казуси с натрупване на лоши вземания в съществени размери.

В тази връзка считаме за необходимо отново да обърнем внимание на периодите, в които се заплащат дължимите суми съгласно сключените договори (внесени в КРС) и публикуваните условия за взаимно свързване на БТК. Видно от условията БТК изпраща фактура за ползваните през конкретен месец услуги до 26-то число на следващия месец, а дължникът същевременно има срок за плащане на фактурата от 30 дни. Това означава реално, че в идеалния случай на добросъвестно изпълняване на договорите БТК ще получи плащането за ползваните услуги през конкретен месец след 56 дни, в които дължащото заплащане предприятие ще продължава да ползва предоставените му услуги. На практика, съгласно условията за разплащане при взаимно свързване и терминиране на трафик всяко предприятие ще се окаже в ситуация, в която няма да е заплатило услугите, ползвани през около 86 дни, т.е. почти едно тримесечие. Предложението на КРС за отеляне на коректните от некоректни платци би означавало, че на коректен платец БТК може да изиска банкова гаранция едва след изтичането на 86 дни и да му се дадат 15 дни за предоставяне на банкова гаранция. За целият този период, обаче, БТК остава без всякакво обезпечение на задълженията- Това на практика означава, че всяко предприятие може да напусне пазара без да си плати за услугите, ползвани за период по-дълъг от едно тримесечие. Считаме, че единствената правна възможност за избягване на такава ситуация е именно възможността за обезпечение. Тук отново бихме искали да посочим примерите от практиката на БТК с коректните платци за период, по-дълъг от две години - AURUM TELECOM LIMITED, „Транс телеком“ АД и „Некском България“ ЕАД. Превенирането на възможността от възникването на нови такива ситуации е единствено чрез запазване на възможността за БТК да продължи да изиска обезпечения по съществуващият и към момента ред, без да се въвеждат допълнителни тълкувания на задължението за равнопоставеност, както това е направено с проекта на пазарен анализ.

На мнение сме че КРС следва да обърне специално внимание на целите на обезпечението в гражданското и съответно търговското право. Това е и основен принцип по Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), където в чл. 71 изрично е посочено че задължението може да се изиска и предсрочно, в случай че дължника „със своите действия е намалил дадените на кредитора обезпечения“. Видно от тълкуването на посочената разпоредба, обезпечението е необходима част на чисто облигационните отношения и следва да гарантира добросъвестността на страните и нормалния стокообмен. Гарантирането на облигационните отношения е и причината закона не само да позволява предоставяне на обезпечение, а и да въведе правото да се иска изпълнение, при положение, че обезпечението намалее. Следва да се има предвид, че това е гарантирано от законодателя право на кредитора и в тази връзка той не може да се откаже от последното предварително дори чрез договор. Това важи с още по-голяма сила за търговските отношения, като такива между професионалисти. Клаузите за банковите гаранции предполагат изчисляване и преизчисляване с оглед прогнози, капацитети и недобросъвестното поведение на дължниците. Това е достатъчна гаранция

за прилагане на индивидуален подход, спазване на равнопоставеност и изключва всяка предпоставка за прекомерност на обезпечението.

Доколкото описахме практиката на БТК с коректните платци преди въвеждане на клаузите за банкови гаранции и доколкото КРС дава пример за поведение при отчие на задължението равнопоставеност, молим за отговор на два конкретни въпроса, а именно:

1. Как БТК да обезпечи вземанията си за тримесечие от редовните платци, доколкото предоставяне на обезпечение в облигационно (търговско) отношение е позволено от чл. 71 от ЗЗД без поставяне на ограничения относно качеството на платеща?
2. Какви гаранции може да даде КРС, че коректните платци, които не са предоставили банкови гаранции ще продължат да изпълняват добросъвестно задълженията си по сключените договори и ще се разплатят за ползваните услуги в посочения по горе период от три месеца?

Отговорите на посочените въпроси ще считаме като отношението на КРС към гарантирането на нормалните търговски отношения в сектора и защита на търговските интереси на предприятията, доколкото банковите гаранции се изчисляват спрямо всеки конкретен случай и клаузите напълно отговарят на изискването за равнопоставеност по отношение на предоставяната услуга.

Във връзка с всичко изложено БТК е на мнение, че единственият начин за противопоставяне на потенциалната възможност от възникване на казуси с лоши несъбирами вземания е запазване на условията за обезпечени, както те са регламентирани по действащите договори. Другият възможен подход е въвеждане на предплащане на ползваните услуги, което в крайна сметка е равносилно на внасяне на парична гаранция и би променило търговските отношения между предприятията.

2.4.3. Задължение за разделно счетоводство

На мнение сме, че т. V.5. от проекта следва да отпадне и т.IV.5 от решение № 372/2015 г. на КРС да бъде отменена.

Алтернативно, ако Комисията приеме за обосновано продължаването на наложеното задължение на БТК, същото да бъде наложено на Мобилтел, Теленор, Близу Медия енд броудбенд и Булсатком.

Мотиви:

Въпросът с посочената мярка има комплексен характер. Избраният от КРС подход при дефиниране на мярката в последните пазарни анализи демонстрира генерална промяна в разбирането на регулятора относно предназначението на мярката и начинът за нейното налагане. Този качествено нов подход изиска въвеждане на промени в проекта, както те са предложени по-горе:

По предложението за отпадане на задължението:

На първо място, изведените от КРС мотиви компрометират изцяло провежданото обществено обсъждане. Това е така, защото в мотивите при дефиниране на задължението КРС реферира към решение № 1882/2012 г. за което изрично посочва, че е влязло в законна сила след съдебен контрол. Тази референция оставя БТК без възможност да обсъди въведените с проекта правила за прилагане на разделно

счетоводство. Приложението към проекта на решение дава задължителната за БТК методология, като обаче за мотивите относно нейното съставяне отново се реферира към влязлото в сила решение № 1882/2012 г. По този начин провежданата процедура губи изцяло своят смисъл, тъй като на практика всякакви аргументи на БТК биха били отхвърлени с мотива, че същите вече са обсъдени. КРС не отчита факта, че от обществените консултации за приемане на решение № 1882/2012 г. са изминали повече от три години и е възможно да са настъпили промени или установени от предприятията практически въпроси във връзка с прилагането на методологията. С избраната от КРС конструкция за референция към влязло в сила решение и още повече, към мотивите в същото, Комисията на практика превенира всяка възможност за обсъждане на Методологията и за въвеждане на промени в нея.

Предложението за отмяна на мярката е необходимо и на друго, още по съществено основания. Ако същата бъде запазена само и единствено за БТК, задължението ще се яви непропорционално и наложено в пряко противоречие на изискванията на закона. Идентифицираните конкурентни проблеми са относими за всички предприятия и едностренното налагане на задължени единствено за БТК се явява необосновано. В този смисъл бихме искали да реферираме към мотивите относно направеното алтернативно предложение, които всъщност доказват защо запазването на мярката само за БТК ще бъде в противоречие на чл. 157, т.1 и т.2 от ЗЕС.

Относно налагане на задължение за водене на разделно счетоводство на Мобилтел, Теленор, Близу медия енд броудбенд и Булсатком:

Задължението за БТК се аргументира с общо твърдение за възможност от антконкурентно поведение, като се реферира към идентифицираните конкурентни проблеми. В същото време относимите конкурентни проблеми, свързани с възможности за крос-субсидиране и потенциална възможност от неравнопоставено третиране на предприятията, са разгледани от КРС като валидни за всички участници на пазара. В този смисъл, налагането на задължение единствено и само за БТК не може да бъде оправдано. Валидността на идентифицираните конкурентни проблеми за всички предприятия изисква налагането на мерки за всяко едно от тях.

Наред с това при налагане на мярката Комисията игнорира установените тенденции за развитие на пазара които показват, че необходимостта от адекватен контрол на задълженията за равнопоставеност и забрана за крос-субсидиране са валидни за повече предприятия. В рамките на анализа КРС установи тенденция на спад в абонатите на БТК на фиксирана услуга за сметка на конкурентите на дружеството. По-важен е фактът, че Комисията установява възходящата тенденция при предлагане на пакетни услуги, където конкурентните на БТК успешно развиват дейност. В анализа се посочва изрично, че за периода 2011 – 2014 г. БТК е изместено на трето място от МОБИЛТЕЛ и БЛИЗУ, които взети заедно, към края на 2014 г. обслужват почти 91% от абонатите на пакети с фиксирана телефония у нас. По отношение на Теленор също е установено разнообразие на предлаганите услуги, което се конкурира с предлаганото от БТК. В същото време, всяко от посочените дружества, както и Булсатком, разполагат с мрежи в национален мащаб за предоставяне на услуги.

Предвид посоченото считаме, че потенциалните конкурентни проблеми, свързани с възможността от крос-субсидиране, са валидни изцяло за посочените предприятия. Задължението за водене на разделно счетоводство има за предмет именно преодоляване на така посоченият конкурентен проблем. В тази връзка и с оглед установената от КРС пазарна ситуация налагането на задължение за водене на разделно счетоводство само и единствено за БТК се явява непропорционална мярка.

Ограничаването на мярката само до БТК няма да разреши идентифицираните конкурентни проблеми, тъй като извън регуляторния контрол остават основни участници на пазара, които имат потенциала да окажат негативно въздействие върху конкуренцията. В тази връзка считаме, че установените конкурентни проблеми, както и тенденциите на развитие на основните конкуренти на БТК, изиска задължението и за разделно счетоводство да бъде наложено на всяко от посочените дружества.

Противоречива практика на КРС при налагане на задължението за разделно счетоводство

В допълнение следва да се има предвид, че избраният от КРС подход противоречи на подхода спрямо основните конкурентни на БТК в лицето на Мобилтел и Теленор. Комисията предлага на пазара на терминиране на трафик в мобилна мрежа задължението да се наложи на БТК като ново. В резултат БТК ще бъде с идентично задължение, наложено с три административни акта. В същото време, за Мобилтел и Теленор задължението остава само на един пазар, като не се предвижда налагане на тази мярка на пазара на терминиране на трафик в определено местоположение. Не намираме основание за такова неравнопоставено третиране на дружествата, в резултат на което едно и също задължение се налага на БТК с повече от един административен акт, а за Мобилтел и Теленор задължението се запазва само в един административен акт.

БТК поддържа неколкократно изразената теза за това, че КРС следва да запази подхода, приложен в първия и втория кръг на анализи, като наложи задължението само на един пазар. Комисията поддържа тази позиция по отношение Мобилтел и Теленор и в тази връзка посоченият подход следва да се запази за БТК. Това изиска отмяна на задължението, наложено с решение № 372/2015 г., както и отпадане на задължението, предложено в проекта, приет с решение № 357/2015 г.

2.4.4. Система за определяне на разходите

Задължението по т. 6.1.3. следва да отпадне при окончателно приемане на решението на КРС.

Мотиви:

Съгласно посоченото условие КРС предлага да се продължи наложеното на БТК задължение за прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване. Разходоориентираните цени ще се определят въз основа на резултатите от системата за определяне на разходите, която обхваща всички услуги, предмет на задължението за прилагане на разделно счетоводство.

➤ На първо място, това разпореждане на КРС е немотивирано, което е самостоятелно основание за неговото отпадане от окончателния проект.

В приложението към Проекта на решение не се съдържат мотиви за продължаване действието на най-тежката възможна ценова мярка по отношение на нетрафичните услуги за взаимно свързване, предлагани от БТК. Единствено се прави констатация за това, че КРС счита за необходимо да продължи тази мярка. Доколкото могат да се търсят мотиви на Комисията, те би следвало да бъдат изведени при изследване на конкурентните проблеми. В същото време, потенциалните ценови конкурентни проблеми са разгледани в проекта единствено от гледна точка предоставянето на трафични услуги, но не и от гледна точка на нетрафичните такива. В този смисъл не може да се

приеме, че установените от КРС конкурентни проблеми са мотивирали решението на КРС.

По-важен е фактът, че потенциалните конкурентни проблеми, доколкото са очертани от КРС, са валидни не само за БТК, но за всички участници на пазара. В тази връзка няма основания за налагане на най-тежката възможна ценова мярка единствено за БТК. В случай, че КРС е приела за обосновано налагането на такава въз основа на разгледаните конкурентни проблеми, а същите са относими към всички участници на пазара, вкл. за основните конкуренти на БТК с изградени национални мрежи в лицето на Мобилтел, Теленор, Близу Медия енд броудбенд и Булсатком, то задължения за разходоириентираност следва да бъдат наложени и на посочените предприятия. В този смисъл, ако КРС счита, че са налице основания за продължаване на задължението за прилагане на система за определяне на разходите, то изведените от КРС аргументи, доколкото такива има, са валидни не само за БТК, но и за всички участници на пазара. Посоченото изисква или отпадане на мярката, ако ще бъде наложена само на БТК, или налагането ѝ на всички предприятия със значително въздействие върху пазара.

➤ На следващо място, въвено противоречие с разпоредбите на ЗЕС Комисията разширява задължението за прилагане на система за определяне на разходите, като въвежда следното изискване - Разходоириентираните цени се определят въз основа на резултатите от системата за определяне на разходите, която обхваща всички услуги, предмет на задължението за прилагане на разделно счетоводство.

Въведеното от КРС изискване, което е качествено ново за БТК, както и обвързването на две задължения със самостоятелно правно и регуляторно значение, се явява въвено противоречие с изискванията на закона.

На първо място, въведеното допълнение не е мотивирано. В приложението към проекта на решение, където би следвало да се съдържа аргументация за всяка от предложените мерки, липсват всякакви мотиви за изискването системата да включва всички услуги, включени в разделното счетоводство. Посоченото е самостоятелно основание за премахване на въведеното допълнение. Това е така, защото без представяне на мотиви провежданото обществено обсъждане се обезсмисля. В този смисъл същото следва да отпадне, тъй като де факто не е проведено изискуемото от закона обществено обсъждане за неговото налагане.

На следващо място, задължението за прилагане на система за определяне на разходите е самостоятелно задължение и то категорично не може да се обвърза със задължението за водене на разделно счетоводство. Задължението за прилагане на система за определяне на разходите се налага с оглед определянето на цени на конкретни услуги и то само когато за тези услуги е наложено задължение за разходоириентираност. Посоченото заключение се налага от разпоредбата на чл. 170, ал.1 от ЗЕС, където е посочено, че задължение за разходоириентираност се налага за определенi видове достъп и/или взаимно свързване. С разглеждания проект на решение Комисията определя съответните услуги, за които следва да се прилага задължение за разходоириентирани цени, като тези услуги са само част от услугите, предмет на задължението за водене на разделно счетоводство. Разделното счетоводство включва услуги, които не са предмет на разглеждания пазар, а също така, върху тях няма регуляторни тежести за определяне на разходоириентирани цени. В същото време, с въведеното допълнение КРС на практика изисква прилагането на система и представянето на резултати от нея за всички услуги по разделното счетоводство. Посоченото представлява недопустимо разширяване на задължението за прилагане на Система за определяне на разходите. Съгласно изричният текст на чл. 218 от ЗЕС

результати от системата следва да се предоставят само за услугите, за които е наложено задължение за прилагане на разходоиентирани цени. В същото време, с предложеното от КРС допълнение резултати от системата ще следва да се предоставят за всички услуги по разделното счетоводство, т.е. системата ще следва да се приложи за обхват от услуги, значително по-широк от услугите с наложено задължение за разходоиентираност. Посоченото се явява в пряко противоречие на чл. 218 във връзка с чл. 170 от ЗЕС и в тази връзка, ако задължението за прилагане на система за определяне на разходите се запази, въведеното допълнение следва да отпадне от окончателния текст на решение.

2.4.5. Ценови ограничения за трафика извън ЕС

На мнение сме, че КРС следва да прецизира Проекта на решение, като предвиди прилагането на ценова регулация единствено по отношение на трафика с произход държави в ЕС/ЕИЗ.

Мотиви:

Както беше отбелязано по-горе в настоящото становище, необходимостта от диференциране на регуляторния подход в зависимост от произхода на повикванията (в ЕС/ЕИЗ и извън ЕС/ЕИЗ) остана извън полезрението на европейските регулятори, като в известна степен бе подценено нейното значение с оглед постигане целите на Единния европейски пазар. В процеса по прилагането му обаче европейските регулятори установиха безспорно наличието неблагоприятни ефекти, водещи до влошаване на конкурентоспособността на операторите в ЕС/ЕИЗ спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ и пренасянето на благоприятния ефект от тази секторна регулация върху пазари, извън обсега на Общността. Това е и причината да се наблюдава трайна тенденция на изключване на ценовата регулация за повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ. В рамките на приложението към Проекта на решение КРС също установява наличието на такава практика. Не можем да се съгласим обаче с извода на комисията, че се касае за по-скоро за изключения. В тази връзка ще посочим следното:

По данни на Cullen International, както и на база на нотификациите на държавите-членки по пазарните анализи понастоящем 12 държави-държави членки вече прилагат или са предложили диференциране на цените за терминиране на трафик в зависимост от произхода, като е въпрос на време да започнат да го прилагат. Това са **Белгия, Унгария, Норвегия, Чехия, Франция, Хърватска, Словения, Германия, Португалия, Италия, Гърция и Естония**. Регулаторите във всички тези държави успешно са съумели да аргументират защитата на интересите на предприятията и потребителите на национално ниво. Последните са изследвали проблема, който се проявява при налагане на ценова регулация на цените за терминиране от операторите предоставящи услуги извън ЕС/ЕИЗ и са установили, че такава регулация не защитава конкуренцията, напротив тази регулация води до изкривяване на пазара на предоставяне на мобилни услуги на едро и налагане на прекомерни цени на свързания хоризонтално пазар – терминиране на повиквания в мрежи извън ЕС/ЕИЗ. В тази връзка Регулаторите в посочените страни не само не са открили конкурентен проблем, който да предпоставя налагане на ценова регулация на цените за терминиране на повиквания от ЕС/ЕИЗ, а напротив – те са обосновали дори необходимост от диференциране на регуляторния подход. Аргументът на регуляторните органи за необходимост от диференциация са по-високите и асиметрични цени за терминиране, прилагани от оператори извън ЕС/ЕИЗ и липсата на задължение за тези оператори да прилагат разходоориентирани цени, определени на база BULRIC модели.

Чехия, Унгария, Хърватия, Италия, Португалия, Белгия, Естония, Норвегия, Гърция са държавите, които изцяло са дерегулирали цените за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ без значение дали този трафик се терминира в рамките на директна свързаност или посредством транзитираща мрежа.

Германия е предприела по-кардинален подход, давайки право на немските оператори да преустановяват терминирането на трафик от определени държави, ако немските оператори не могат да се възползват от национална цена за терминиране в дадените държави. Не е поставяно изискване пред операторите това да е в сила единствено в случаите на директна свързаност.

Видно от представения преглед на европейската практика не става въпрос за изолирани случай, а напротив налице е тенденция в нагласата на европейските оператори за промяна в подхода и дерегулиране на цените за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ.

Прилагането на диференциран подход при прилагане на цени за терминиране на трафик в зависимост от произхода на повикването (в/извън ЕС/ЕИЗ) изисква представяне на доказателства за произхода на повикването. Този въпрос е разглеждан от страна на европейските регулатори при преразглеждане на подхода, но това не било възприемано като проблем, тъй като може да се постигне чрез прилагането на анализ по А-номер при съпоставянето му с номерационни планове на всички държави. В случаите, при които по някаква причина липсва целият А-номер анализ се прави по предоставения по сигнализация код на съответната държава. Когато такава информация изобщо липсва или се касае за манипулиране на А-номер (не съответства на номерационните планове), е възприет единен подход, който предполага прилагане на регулирана цена за терминиране само за трафика с идентификация от ЕС/ЕИЗ. Начина за доказване на произхода на трафика се урежда в договорите между операторите.

В тази връзка ще допълним, че съгласно представените с нарочните въпросници от БТК данни за периода 2012-2014 г. процентът на трафика, при който не е възможно да се установи неговия произход поради липса на А-номер или манипулиране на А-номер не надвишава [redacted] % (Търговска тайна). Следва да се има предвид, че случаите, при които се установява липсата на информация за А-номера се свеждат до: а) повиквания от аналогови номера, каквито има само в ЕС/ЕИЗ; б) трафик от държави, в които от съображения за сигурност не предават тази информация и в) трафик през ограничен брой транзитни оператори, които не запазват информацията за А-номера. Видно, единствено при последния случай е възможно липсата на информация за А-номера да засегне трафик с произход ЕС/ЕИЗ. Доколко обаче с оглед на действащите препоръки на ITU и ECC⁴ няма причина такъв трафик да се предава без информация за А-номера, то възможността за ползването на по-добри условия за терминиране следва да се остави на преценката на транзитиращите оператори. В случай че желаят да се възползват от по-добри условия, те ще трябва да осигурят предаването на информацията за А-номерата. Именно това е приложеният подход от регулаторите в Португалия, Белгия и Италия⁵, които дават възможност на операторите да определят начина, по който ще се доказва произхода на трафика в договорите с транзитиращите оператори. В този смисъл е и посоченото в нотификацията на португалския регулатор⁶, а именно, че преобладаваща част от повикванията, генериирани от мрежи на оператори в ЕС/ЕИЗ съдържат

⁴ ECC Препоръка (11)02

⁵ Case IT/2015/1768

⁶ Case PT/2015/1763

информация за викация номер, поради което не се очакват да възникнат проблеми с идентификацията за произхода на тези повиквания, още повече, че в интерес на самите оператори е да предоставят данни, доказващи произхода на трафика от ЕС/ЕИЗ при наличие на ценова диференциация. Това е и причината Регулаторите в посочените държави да оставят на предприятията да решат в договорите си начините за определяне и таксуване на трафика без CLI, без да поставят пред тях задължения за въвеждане на каквото и да било допълнителни технически способи за доказване на произхода. Това е най-рационалният подход доколкото всички тези държави, включително и България, принадлежат към едно правно семейство – Континенталната правна система и прилагат еднакви общи правни принципи. В тази връзка считаме, че няма да възникне проблем при определяне на произхода на трафика, включително когато става въпрос за трафик без CLI при въвеждане на диференциация в цените за повиквания от/извън ЕС/ЕИЗ. Това наше твърдение е свързано с факта, че предприятията ще имат възможност да разпишат в договорите си начините за определяне на трафик без CLI като такъв от ЕС/ЕИЗ и доказателствата, които ще са достатъчни за определянето му като такъв. Видно от възприетия вече в няколко държави-членки на ЕС такъв подход е работещ и изцяло отговаря на принципите за пропорционалност и свеждане на регуляторната намеса до минимално необходимото. Такъв подход за определяне на произхода на трафика е напълно е приложим и в България, за което представяме следните доводи:

Договорите за взаимно свързване/за терминиране на повиквания са предмет на гражданското право (и в частност търговското право), където приложимият принцип е именно, че страната която се ползва от даден факт следва да може да го установи - чл. 154, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс. Посочената разпоредба указва, че в България всяка страна носи доказателствената тежест за факта, от който извлича изгодни за себе си правни последици. Тази тежест на доказване задължава съда да обяви за ненастъпили правните последици, чийто юридически факт не е настъпил. Това е и причината терминиращата повиквания страна по договора да представя доказателства за произхода на трафика, независимо дали това е информацията за А-номера или други доказателства, в случаите на трафик без CLI.

На следващо място в рамките на административното производство, каквото производство е разглеждането от КРС на спорове между предприятия по чл. 54 от ЗЕС доказателствената тежест е за административния орган и за лицата, за които административният акт е бил благоприятен – чл. 170 от Административнопроцесуалния кодекс. Посочената разпоредба указва, че при евентуален спор КРС и страната, която се ползва от издаденото решение следва да установят фактическите основания за издаване на акта. В тази връзка пред КРС и в последствие пред съда: (а) страната, която претендира, че определен трафик следва да се таксува по диференцирана цена е необходимо да докаже неговия произход, а (б) страната, в чиято мрежа се терминира трафика следва да докаже единствено, че е изпълнила задълженията си за приемане или отхвърляне на доказателствата за произхода на трафик по сключния договор. Посоченото разпределение на доказателствената тежест е следвано и до настоящия момент от КРС при повдигане на спорове.

С оглед изложеното и за яснота само ще посочим, че доказателствената тежест в административнонаказателното производство е на административнонаказващия орган – аргумент от чл. 63 от Закона за административните нарушения и наказания във връзка с чл. 103 от Наказателно-процесуалния кодекс.

Видно от всички изброени разпоредби, доказателствената тежест за установяване на произхода на трафика не пада предприятието, в чиято мрежа се терминират повиквания в нито едно производство, което може да касае последното като субект. Ето защо Регулаторите от изброените по-горе държави-членки на ЕС не са изисквали от

предприятията да въвеждат технически средства и/или софтуер с оглед установяване на произхода на трафика във всички случаи. В тази връзка регулаторните органи са указали, че доказването на произхода на трафика следва да е предмет на сключените договори за терминиране на такъв, изхождайки изцяло от гаранциите, които дават установените правни принципи за доказване.

Считаме, че приетия вече в няколко държави-членки на ЕС подход е съобразен с принципите на действащото право (включително и българското) и всяко отричане на този подход като неразумен и необоснован би било отричане на тази вече установена европейска практика. Отричането на приетите в правото и изложени по-горе принципи и несъгласието с възприетия вече от други Регулатори подход остава без каквото и да било логично обяснение. Такова отричане категорично не намира основание в установените правила за приложимия ред за доказване на факти и обстоятелства.

На следващо място бихме искали да реферираме към друг аргумент на комисията за липсата на необходимост от оттегляне на ценовата регулатация по отношение на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ, а именно, че няма индикация за повишение на крайните потребителски цени по това направление, в сравнение с цените, които се заплащат за разговори с потребители от държави в ЕС/ЕИЗ⁷.

На мнение сме, че за целите на анализа и оценката на съответния пазар КРС неправилно е интерпретирала данните за пазара. Това е в сила преди всичко по отношение на изводите за прилаганата от страна на българските оператори ценова политика за повикванията към мрежи в чужбина.

В рамките на приложението към Проекта на решение КРС достига до извода, че не са налице достатъчно данни за това, че българските потребители са ощетени и заплащат по-високи цени за международни разговори към дестинации по направление държави извън ЕС/ЕИЗ в сравнение с такива от държави в ЕС/ЕИЗ⁸. До тези заключения комисията достига единствено на база анализ на данните за реализираните трафични обеми и приходи от генерирането на международни повиквания при прилагането на стандартна ценова политика от страна на предприятието. Това от своя страна означава, че не е отчетен ефектът от прилагането на различните продуктови стратегии, предоставящи възможност за ползване на определен обем за международни разговори, в рамките на месечния абонамент или срещу заплащането на допълнителна такса, когато ползването на тези минути е обвързано с активирането на допълнителен пакет с минути за разговори. Липсата на задълбочен анализ в тази посока се потвърждава и от заключението на комисията, че съгласно стандартните ценови листи на предприятието за цените за международни разговори към дестинациите извън ЕС/ЕИЗ не се прилагат различават от тези за разговори в рамките на ЕС/ЕИЗ.

На мнение сме, че изследването на динамиката и структурата в приложимите стандартни ценови листи на предприятието в частта осъществяване на международни повиквания не позволява извършването на адекватна оценка за ценова политика при осъществяването на международни разговори, както и не позволява да се изследва релацията между тази политика и заплащаните от страна на предприятието цени на едро.

Наличието на голямо разнообразие на оферти на пазара, които дават възможност за ползване на определен обем минути от международни разговори като част от месечната абонаментна такса и/или срещу заплащането на допълнителна цена води до съществено понижение на средната цена на дребно. Безспорно, прилагането на единен подход при

⁷ Стр. 91, приложение към Решение №356/06.08.2015 г.

⁸ Стр. 40, приложение към Решение №356/06.08.2015 г.

регулиране на цените за терминиране в рамките на Общността оказва своето благоприятно въздействие. В същото време този извод не е в сила по отношение на повикванията извън ЕС/ЕИЗ, тъй като българските оператори са изправени пред предизвикателството да се справят с непрекъснато растящите цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ, което ограничава възможностите им за подобряване на условията за крайните потребители.

Както бе посочено по-горе в рамките на три години нараства делът на разходите на БТК, свързан със заплащане на цени за терминиране по направления държави извън ЕС/ЕИЗ в общо разходите за международно терминиране на компанията, което неминуемо оказва натиск върху цените на дребно. До момента този натиск е бил удържан за сметка на маржа, който компанията реализира при предоставянето на международни разговори. Промяната в маржа между цените на едро и цените на дребно е свързано с едностранна промяна в договорите с действащите крайни потребители и в тази връзка със създаване на възможност за прекратяване на посочените договори без неустойка. Такава стъпка от страна на БТК ще има единствено за резултат прекратяване на договорите точно от клиентите, които се ползват в най-голяма степен от цените на БТК към предприятия извън ЕС/ЕИЗ и тази промяна ще ги засегне пряко. Ето защо заключението на КРС е необосновано от икономическа гледна точка и неговото прилагане единствено ще доведе до финансови загуби за конкретното предприятие.

Като част от аргументацията си за продължаването на ценовата регулация спрямо трафика, генериран извън ЕС/ЕИЗ посочва наличието на превес на входящия трафик от тази посока в сравнение с изходящия такъв. Видно обаче посоченото по-горе в настоящото становище (т.II.2.2) изследването на трафични потоци при осъществяване на международни повиквания в двете посоки (входящ/изходящ трафик) само по себе си не позволява да се оцени неблагоприятният ефект от прилагането на ценова регулация независимо от произхода на трафика (в/извън ЕС/ЕИЗ). От значение е да се оцени ефектът върху приходите при дадените трафични съотношения. Анализ на данните на ниво терминиране на трафик с произход държави извън ЕС/ЕИЗ обаче показва, че предоставянето на услугата от страна на БТК води до трайно негативен ефект върху приходите на компанията за сметка на нейните партньори, осъществяващи дейност извън ЕС/ЕИЗ (фиг. 1-2).

С оглед на всичко изложено по-горе сме на мнение, че аргументите, с които европейските регулатори обосновават изключването от обхвата на ценовата регулация терминирането на трафик от държави извън ЕС/ЕИЗ са валидни и по отношение на разглеждания пазар на терминиране в България.

В тази връзка ще посочим, че принципите на европейската регулаторна рамка предвиждат осъществяването на регулаторни интервенции единствено с цел да се предотврати възникването на конкурентен проблем. Видно от изложеното, КРС не е установила наличието на такива проблеми при оттегляне на регулаторната намеса спрямо трафика с произход извън ЕС/ЕИЗ. Следователно не са налице основания за нейното продължаване.

Във връзка с всичко изложено предлагаме следните редакции на задължението в Проекта на решение на КРС:

1. Навсякъде в текста след думите „без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията“ да се добавят думите „в рамките на Европейския съюз и Европейската икономическа зона“. Посочената промяна следва да бъде отразена и във всички точки от Проекта на решение, в които задължение е описано чрез или свързано с произход на трафика.

2. Да се разпише нова точка VI със следното съдържание:

„1. Задълженията, определени в точка V от настоящото решение, не се прилагат по отношение на терминирането на трафик, генериран в държави извън рамките на Европейския съюз и Европейската икономическа зона, както и при терминиране на трафик, транзитиран през мрежи на предприятия, установени извън рамките на Европейския съюз. Задълженията, определени в т. V да не се прилагат за трафик без идентификация на линията на викация

2. Във връзка с разписването на нова точка VI, предложените в проекта на решение точки VI, става съответно VII.“

2.5. Оценка на ефекта от задълженията

2.5.1. Преки регуляторни разходи

При калкулиране на преките регуляторни разходи КРС отбелязва, че това са разходите, (оперативни и капиталови), които възникват за задължените предприятия в резултат от привеждане в съответствие с наложени задължения. Въпреки това, КРС определя приблизителен размер на тези разходи, като посочва, че задължените предприятия не генерират съществени разходи, а в случая на БТК – значителни допълнителни разходи.

В подкрепа на тази констатация обаче не са представени конкретни данни и факти, а анализът на преките регуляторни разходи на практика не отчита наличието на такива за задължените предприятия. В тази връзка считаме, че е налице подценяване на преките регуляторни разходи.

2.5.2. Статичен пазарен ефект

Направената теоретична постановка за ефекта от наложените задължения за терминирането на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи е възможно да бъде оценено като „градивен елемент в производствената верига при формиране на цените за крайните потребители“, но същите не са подкрепени с конкретни данни и анализи.

КРС е на мнение, че цените и обемите на този продукт на едро имат ефект върху цените и обемите на продуктите на дребно, като изхождайки от посоченото в Съображение З от Препоръка 2009/396/EО102, като счита, че по-ниските разходи на предприятията за терминиране на гласови повиквания в мрежите на своите конкуренти се пренася в известна степен в по-ниски ценови условия за услугите на дребно за изходящ трафик. С промяната в цените и обема трафик на дребно се променят ползите и разходите за потребителите и предприятията на пазара на дребно. Сумата от регуляторния ефект върху производствения и потребителския излишък отразява промяната в общия ефект върху благосъстоянието на дребно без да се отчита възможното изместване на търсенето на абонаментни планове или промяна в структурата на ценообразуване предвид промените в приходите на едро.

Целият анализ е базиран на хипотетични допускания без да се вземе предвид жизнения цикъл на една услуга.

Както и КРС е посочило данните за обема на изходящия трафик показват, че за периода 2010 – 2014 г. трафикът от фиксирани телефонни мрежи намалява с 37,57%, докато този от мобилни мрежи нараства с 22,84%. Факторът, който в значителна степен допринася за отлива на потребители от фиксирана телефонна услуга и води до ръст в потреблението на мобилната, е наличието на все по-изгодни за потребителя абонаментни планове на пазара, в които предприятията, предоставящи мобилни телефонни услуги предлагат все

повече минути за разговор извън рамките на мрежата си (off-net), както и минути за разговор към фиксираните мрежи на своите конкуренти в страната и към мрежи в чужбина.

Това от своя страна, позволява да се правят други анализи за влиянието на ефекта от наложените специфични задължения, а не тези изброени в този раздел.

На мнение сме, че в теоретичния анализ не би следвало да се отчита прихода от месечен абонамент, предвид факта, че самият пазарен анализ обхваща единствено терминирания трафик, а не достъпа. От своя страна това предполага изкривяване на направените изводи, а същевременно и във финансовия ефект.

Твърдението, че регулаторните мерки рефлектират верижно върху приходите на предприятията и предлаганата от тях ценова структура на услугите на пазарите на дребно, както и в повишаване на изговорения трафик от страна на потребителите и известване на търсенето не може да бъде прието като аксиома.

Данните от анализа в пазара на мобилна телефония показват, че през 2014 г. общият брой на случаите, в които един потребител извършва повиквания към фиксирани мрежи, е почти 7 пъти по-малък от общия брой повиквания, проведени към мобилни мрежи. За сравнение през 2010 г. броят на извършените повиквания към фиксирани мрежи е бил 5 пъти по-малък.

Както и по горе посочихме, е необходимо да бъдат изследвани и други фактори от вида на жизнения цикъл на дадения продукт. Всеобхватното участие на повече услуги в анализа, които нямат пряко отношение към специфичните задължения водят до неправилни резултати и до налагането на непропорционални мерки.

Допълнително, КРС прилага следната аргументация за Степен на пренасяне на разходи върху крайната цена (*cost pass-through rate*) за целите на количествената оценка е необходимо да бъде определена степента, в която намаляването на разходите на предприятията при наличие на регулация, ще повлияе на промяната на крайната цена на дребно. Теоретично, този параметър зависи изцяло от степента на конкуренция на пазара на дребно, като при наличие на съвършена конкуренция кривата на търсене, пред която дадено предприятие е изправено и тази на пределните приходи са хоризонтални и съвпадат, поради което степента на пренасяне на разходи върху крайната цена е 1 (цялата промяна в пределните разходи се пренася върху цената). На практика наличието на съвършена конкуренция е почти невъзможно, поради което в анализа се отчита факта, че при несъвършена конкуренция в общия случай кривата на пределните разходи е с по-голям наклон от кривата на търсенето. В свое изследване консултантската група Охега посочва, че трансформацията на разходите върху цената е в зависимост от броя участници. КРС е на мнение, че въпреки относително големия брой пазарни участници (спрямо пазара на мобилна телефония например) при свързания пазар на дребно се наблюдава все още преобладаващ пазарен дял на историческото предприятие, поради което за базова стойност на разглеждания параметър се приема 0,75 с възможно отклонение +/- 0,25.

Това допускане изглежда обосновано от гледна точка на пазара на мобилна гласова услуга и броя на операторите на този пазар. В същото време обаче се поставя под съмнение наличието на обективност при определянето на стойностите на разглеждания параметър, доколкото той се характеризира с едни и същи стойности и в двата пазарни анализа (фиксирano и мобилно терминиране). Това е така, тъй като основният водещ драйвър за определянето му е броя участници на съответния пазар, а този брой е твърде различен за двата пазара (представяне на фиксирана и мобилна гласова услуга).

Могат да бъдат посочени и други примери, които не дават яснота по какъв начин са изчислени същите. За такъв, може да бъде определен външния ефект, при който пазарната крива на търсенето се измества от положителния социален ефект, който е оценен от КРС на 10%.

В резултат на това, не може да се приеме за еднозначно наличието на доказателство в подкрепа на избраните специфични задължения, че тяхното прилагане би имало достатъчно благоприятен ефект върху крайните потребители, който надхвърля разходите на регулатора, задължените предприятия и негативните ефекти за пазарните участници.

В заключение считаме за необходимо да посочим, че изменение на пазарния анализ и изменение на предлаганите в рамките на общественото обсъждане специфични задължения са изцяло в правомощията на КРС с оглед предоставената на регулаторния орган оперативна самостоятелност с оглед постигане на целите на ЗЕС. КРС има задължението за законосъобразно упражняване на оперативната самостоятелност. Ето защо един административен акт следва да изпълнява критериите за навременност, полезност, стопанска ефективност и да бъде социално оправдан, за да бъде целесъобразен. В тази връзка, за да бъде целесъобразен административният акт следва да отчита всички повдигнати регулаторни проблеми и да дава адекватна защита от възможни негативни последици.

Съгласно разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2, б. „г“ от ЗЕС като една от основните цели на закона е сътрудничеството с другите държави – членки на ЕС, както и със самия ЕС „за развитие на последователна регулаторна практика и прилагане на правото на Европейския съюз“. Тази цел е повторена от законодателя и в чл. 31, т. 7 от ЗЕС. КРС има правомощие да дава становища по предложени от другите страни – членки проекти на решения за пазарни анализи. В тази връзка Комисията е имала възможност да обсъди както предложените различни цени за терминиране от мрежи извън ЕС/ЕИЗ, така и възможността операторите да определят начините за доказване и таксуване на повикванията без CLI в склучените между тях договори. Видно от нотификациите пред ЕК, КРС не е изложила аргументи както за (а) необходимостта от прилагане на еднакви цени за терминиране на повиквания, независимо от техния произход, така и за (б) възможността предприятията сами да определят начина за доказване и таксуване на повикванията без CLI в склучените между тях договори. Нещо повече – не е налице каквото и да е сведение КРС да е повдигала пред ЕС, ЕК или друг регулаторен орган на държава – членка на ЕС въпроса за различните регулаторни подходи към повикванията от оператори извън ЕС/ЕИЗ и изказано притеснение, че операторите от различните държави се поставят в различна конкурентна среда и разполагат с различна сила на договаряне при действието на една и съща регулаторна рамка. Това е и причината да считаме, че КРС следва да създаде възможност за българските предприятия да влияят върху цените на повикванията към мрежи извън ЕС/ЕИЗ, така както тази възможност вече е създадена в други страни – членки на ЕС. В тази връзка е и разпоредбата на чл. 41а от ЗЕС, съгласно която взаимодействието на КРС с ЕС, ЕК и другите регулаторни органи е с цел „развитието на единния пазар на ЕС“, а не с цел развитието на пазарите на държави извън Съюза за сметка на Единния общностен пазар.

Ето защо сме на мнение, че КРС може да аргументира и защити пред Европейската комисия диференциране на цените за терминиране на трафик от/извън ЕС/ЕИЗ, така както това е извършено вече от други държави-членки. Такова поведение на Регулатора е позволено от правото на ЕС и ще бъде оценено като акт на защита на предприятията и

техните потребители на национално ниво. КРС ще утвърди своята позиция на регулятор, отчитащ проблемите на сектора и полагащ усилия за създаване на ефективна регулация.

В тази връзка не бихме приели като аргументи за липсата на активна позиция възможни неясноти в законодателството и/или в прилагането на сключени международни договори, по които България и/или ЕС е страна. На мнение сме, че когато става въпрос за защита на сектора на национално или на Общностно ниво, Регулаторът трябва да демонстрира твърдост и решимост в регулаторния подход. Ето защо всяка позиция на изчакване или заемане на защитна позиция (за липса на доказателства, национални особености и т.н.) би била несъстоятелна, с оглед необходимостта от целесъобразност на административния акт. Доколкото за КРС е налице възможност във всеки един момент в бъдеще да измени наложените мерки при изискване на законодателството и/или международен договор и доколкото при вземане на решение в тази посока ще е заедно с регулаторните органи на повече от десет държави-членки, считаме че в рамките на този кръг пазарни анализи КРС следва да приеме решение по целесъобразност в защита на предприятията и потребителите. Вече е налице установена позиция от регулаторни органи в рамките на Общността, която е отправила ясен сигнал в отговор на цените за терминиране на повиквания извън ЕС/ЕИЗ. Още по-важно е, че този подход е подкрепен от ЕК. В тази връзка сме на мнение, че решимостта на КРС да покаже на ЕС проблемът с терминирането на повиквания към оператори извън ЕС/ЕИЗ съществува и в България единствено ще доведе до намиране на решение за него на общностно равнище.

Приложение: съгласно текста.

С уважение,

Славена Павлова,
Пълномощник на изпълнителния директор

Данни за трафика от **за 2015**

БРГОЕ

Cd/date	A Number	B Number	C Number	Direction	Call Type	Chargeable Units
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	95
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	82
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	139
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	71
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	32
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	69
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	48
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	4
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	114
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	104
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	18
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	18
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	85
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	8
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	3
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	4
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	17
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	15
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	7
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	13
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	40
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	10
2015.01.09				Incoming	2015.01.09	12
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	178
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	446
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	47
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	79
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	21
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	34
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	43
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	101
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	48
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	16
2015.01.23				Incoming	2015.01.23	102
2015.01.28				Incoming	2015.01.28	39
2015.01.29				Incoming	2015.01.29	57
2015.01.29				Incoming	2015.01.29	4
2015.01.29				Incoming	2015.01.29	94
2015.03.09				Incoming	2015.03.09	1
2015.03.09				Incoming	2015.03.09	109
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	144
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	14
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	12
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	1
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	177
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	230
2015.03.13				Incoming	2015.03.13	211
2015.03.20				Incoming	2015.03.20	25
2015.03.20				Incoming	2015.03.20	61
2015.03.20				Incoming	2015.03.20	594
2015.04.16				Incoming	2015.04.16	3
2015.04.16				Incoming	2015.04.16	2

ТОРГОВСКА
ТАЙНА

2015.04.16	Incoming	2015.04.16
2015.04.16	Incoming	2015.04.16
2015.04.28	Incoming	2015.04.28
2015.04.29	Incoming	2015.04.29
2015.05.07	Incoming	2015.05.07
2015.05.12	Incoming	2015.05.12
2015.05.12	Incoming	2015.05.12
2015.05.12	Incoming	2015.05.12
2015.05.20	Incoming	2015.05.20
2015.05.20	Incoming	2015.05.20
2015.05.29	Incoming	2015.05.29
2015.07.09	Incoming	2015.07.09
2015.07.09	Incoming	2015.07.09
2015.07.09	Incoming	2015.07.09
2015.07.23	Incoming	2015.07.23
2015.07.24	Incoming	2015.07.24
2015.07.27	Incoming	2015.07.27
2015.07.29	Incoming	2015.07.29
2015.07.30	Incoming	2015.07.30
2015.07.31	Incoming	2015.07.31
2015.08.03	Incoming	2015.08.03
2015.08.04	Incoming	2015.08.04
2015.08.05	Incoming	2015.08.05
2015.08.06	Incoming	2015.08.06
2015.08.11	Incoming	2015.08.11
2015.08.12	Incoming	2015.08.12
2015.08.13	Incoming	2015.08.13
2015.08.13	Incoming	2015.08.13
2015.08.13	Incoming	2015.08.13
2015.08.17	Incoming	2015.08.17
2015.08.17	Incoming	2015.08.17
2015.08.31	Incoming	2015.08.31
2015.08.31	Incoming	2015.08.31

From: [REDACTED]
Sent: Friday, August 28, 2015 10:38 AM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: Lower price to [REDACTED]

Dear Iva,

Am I right that your current rate is [REDACTED] eur?

I've checked the exchange rate and, unfortunately, can't go any lower, because you already got our best rate offer.

Thank you for understanding.

Best regards,

Senior Account Manager
[REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: Thursday, August 27, 2015 10:13 AM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: Lower price to [REDACTED]

Dear Yulia,

Would you please improve your rate to [REDACTED]?
What is the best rate you can offer to us?

Thanks & Kind regards,
Iva

Best regards/С уважение,

Senior Specialist International Voice Sales

Wholesale/Продажби на едро

BTC EAD/БТК ЕАД

Phone: [REDACTED]

Mobile: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Website: www.vivacom.bg

From: [REDACTED]
Sent: Thursday, August 27, 2015 3:45 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: Lower price for [REDACTED]

ТЪРГОВСКА
ТАЙНА!

Dear Iva,

The best rate [REDACTED] Euro /min. We have agreed, mostly, higher rate, even with our big partners.

Kind regards,

[REDACTED]
Account Manager

Business Customers Division
Wholesale Function

Adresa:
t:

From: I
Sent: Thursday, August 27, 2015 9:11 AM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: Lower price for [REDACTED]

Dear Ivana,

Would you please improve your rate to [REDACTED] ?
What is the best rate you can offer to us?

Thanks & Kind regards,
Iva

Wholesale/Продажби на едро
BTC ЕАД /БТК ЕАД
Phone N
Mobile I
E-mail:
Website: www.vivacom.bg

From: [REDACTED]
Sent: Monday, August 17, 2015 2:04 PM
To: Iva Krastovcheva
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: [REDACTED]

Hi Iva,

Thank for the feedback. We could offer the following:

Avea [REDACTED] EUR

Best regards,
Koray

ТЪРГОВСКА
ТАЙНА!

From: [REDACTED]
Sent: Monday, August 17, 2015 1:59 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: [REDACTED]

Hi Koray,

[REDACTED] min per month

Kind regards,
Iva

From: [REDACTED]
Sent: Monday, August 17, 2015 1:48 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: [REDACTED]

Hi Iva,

Sorry for my late response. Will you be able to send traffic and how much is the potential?

Best regards,
Koray

From: [REDACTED]
Sent: Wednesday, August 12, 2015 2:13 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: [REDACTED]

Hi Koray,

Our current target is:
Avea [REDACTED] EUR

Please let us know if you could match this, or please offer your best rate.

Best regards,
Iva

From: [REDACTED]
Sent: Wednesday, August 12, 2015 12:20 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: [REDACTED]

ТЪРГОВСКА ТАЙНА!

Hi Iva,

Sure will do that but it would be good to see your expected rate level from us ?

Best regards,
Koray

From: [REDACTED]
Sent: Tuesday, August 11, 2015 5:44 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: [REDACTED]

Dear Koray,

Hope you are doing well.

I am contacting to ask you if you can offer us lower rate to [REDACTED]
Could you please be so kind and provide your best offer?

Your prompt response would be highly appreciated.

Best regards,
Iva

Senior Specialist International Voice Sales

Wholesale/Продажби на едро
BTC ЕАД /БТК ЕАД
Phone [REDACTED]
Mobile [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]
Website: www.vivacom.bg

